

SLOVENSKI GOSPODAR

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K., pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K., za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravnštvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se določila do odpovedi. — Udje „Katal. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta štev. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravnštvo: Koroška cesta štev. 5, vsprejema naročnino, inserate v reklamaciji.

Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 vin., za dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede zjutraj. — Ne zaprte reklamacije so poštnine proste.

Boj proti vladi.

Neprestano preziranje naših gospodarskih in narodnih zahtev je vzrok trajne nezačakovljnosti nasproti dunajskim vladam. Ta nezačakovljnost se je proti vlad Bienerthovi samo povečala, ker si je upal privzeti v svoj kabinet dva zagrizena nasprotnika Slovencev, grofa Stürgkha in graškega odvetnika Hochenburgerja. Postavil jih je za naučnega in pravosodnega ministra, torej na mesta, kjer se lahko nam Slovencem največ škodi. In res so pokazala že imenovanja za šole kakor za pravosodje, da se Slovenci s sovražno roko odrivajo, njih mesta pa dobivajo našega jezika nezmožni tuji.

Treba je bilo torej, da se tudi slovenski poslanci odločene postavijo v bran za pravice svojega slovenskega naroda in začnejo odločen boj proti sedanjemu vladu. To so naši poslanci tudi storili. In ko so videili, da je sedanja vlada tudi v gospodarskem oziru za Slovence škodljiva, ker se ni sramovala izročiti bosanskih kmetov ogrskim oderuhom in ker je hotela naše živinorejce kraftomalo s trgovinskimi pogodbami, izdati za dobro šest let, tedaj ni bil na mestu več samo odločen boj, ampak brezobziren boj proti Bienerthovemu kabinetu. Naši poslanci so začeli z obstrukcijo.

V torek, dne 17. t. m. so Poljaki sklicali načelnike državnozborskih klubov k posvetovanju o nadaljnem delovanju v državnem zboru. Poljaki in Nemci so zahtevali, da se Slovenci in Čehi brezpogojno uđajo. Toda ker Slovenci in Čehi niso popolnoma nič zakrivili, zato se tudi niso mogli udati in položiti svojega bojnega orožja. Vlada je kriva vsega in zato naj obračuna Nemci in Poljaki. Toda tega nočejo, ker služi sedanja vlada njihovim koristim.

Boj proti vladi se bo torej nadaljeval. Slovensko ljudstvo se veseli, da ima tako odločne in sposobne poslance, ki si upajo enkrat tudi vladu pokazati nevoljo Slovencev proti načinu, kako se z našim kmečkim narodom postopa. Zato jih bo tudi podpiralo v boju do skrajnosti. Ploji, Ježovniki in Robleki pa s svojim postopanjem več koristijo vladu, nego svojim tovarišem, zato jih slovensko ljudstvo obozoja, in ako pride do volitev, jim bo pokazalo svojo nevpljivo z vodilnimi listki.

PODLISTEK.

Stric Blaž.

(Črtica iz naših krajev.)

(Dalje.)

Pri belo pogrnjeni mizi je sedel Francelinov student. Mizo si je potegnil za hišo v hladno jablanovo senco in čital ... Tupatam se je zadovoljno nasmejal, se zagledal v zeleno travo in si mel utrujene oči.

„Dober dan želim, gospod, oni si pa znajo pomagati, da so si tako lepo v senci napravili — kdo jim je pa dal tak slopek za mizo?“

„Sestra Micka, Blaž — ali vam ugaja?“

„Ugaja, gospod, pa kaj bi to, me menda ja ne bojo vikali — mene kočarja, ki živim ob dobrotnljivosti nihovih starjev! — O, kako dobrí ljudje so to! — A, že smem vprašati, v katerem mestu pa so?“

„V Mariboru, Blaž, ali ste že videli kako veliko mesto?“

„Da, gospod, Celje je tudi veliko.“

„Maribor pa je dvakrat bolj, Blaž.“

„Pa se jim prijetno zdi v mestu, gospod?“

„Prijetno, toda tukaj na deželi je se prijetnejše. Tam je tako slab zrak, soporno, vroče, prašno, tukaj pa je tako sveže in prijetno ...“

„Ali ste že dolgo v mestu, gospod?“

„Dolgo, Blaž, že par let.“

„Za kaj se pa učite, če smem vprašati?“

„Nekaj bo že, Blaž, človek sam ne ve, kam se naj obrne ...“

„Za gospoda se učite! ... Gospod biti je najlepše ... Lepo življenje imajo duhovniki, mašo bejeno, na spoved grejo in čitajo, drugega pa nič ...“

„Prav imate, Blaž, toda težek je ta stan in mali jih je poklicanih, še manj pa izvoljenih ...“

„Res, vi že veste, ko ste študirani, a mi smo nevedneži ...“

„Ni res, Blaž, ne gorovite prav ... Priprosti ljudje vedo veliko več o življenju ko oni, ki se učijo vsega iz knjig ...“

„Nastal je kratek molk. Zamislila sta se in zaledala v oblake, ki so kakor pajčolan prepregali sinje nebo. Obema je bilo prijetno ...“

„Ali ne verjamete, Blaž?“

„Verjamem, toda ne boš mi zameril, nekaj sem te hotel vprašati ...“

„Le vprašajte!“

„Vidim, da si že odrasel in pameten, povej mi, nasvetuj mi, kaj mi je napraviti ... Na stara leta pa moram biti tako sam, tako zapuščen, ali bi ne bilo dobro, če bi si dobil tovarišico, da bi mi pomagala prenašati težave? — Dvema je lažje ko jednemu.“

„Težko je, Blaž, ali že imate izbrano?“

„Blaž se je globoko zamislil ...“

„Izbrano, toda nekdo mi stoji na poti in mi jo zastavlja ...“

„Blaž, tukaj vam bom jaz težko kaj pametnega svetoval, neizkušen sem v takih rečeh ...“

„To mi lahko poveš, če bi bilo pametno ali ne ...“

„Moje mnenje je, da pustite to stvar — ženska je težko breme, ki si ga mož naloži, da ga mora nositi do smrti ...“

„Pa že pride smrt kmalu?“

Student se je zamislil ...“

in zbirajo ondi svoje privrženje. Novi šah je v veliki stiski Hotel je že pobegniti in se odpovedati prestolu.

— Turčija. Turški ministrski svet je izjavil, da z grško spomenico glede Krete ni zadovoljen, vendar pa turškega poslanika iz Aten ne bo odpoklical.

Male politične načnante.

Dne 12. avgusta: Vsi češki listi pozivljajo spriče dunajskih demonstracij proti Čehom na bojkot proti Dunaju in dunajskim trgovcem. — V Baru je črnogorski vojni minister v govoru ostro napadal Avstrijo in obljubil vojsko. — Koncem avgusta se sestaneta v Livađiji ruski car in turški sultan. Udeleži se ga tudi ruski ministrski predsednik Stolypin. — V južni Ameriki je položaj skrajno napet. Bolivija se pripravlja na vojsko.

Dne 13. avgusta: Češka društva so sklenila, prirjeti pogoste izlete na Dunaj, da se okrepi ondrotni češki živelj. — Ruski vojaki na meji so streljali na nemški zrakoplov. Tri ljudi so ubili, enega pa ranili. — Cesare Franc Jožef I. obišče 31. avgusta virtemberškega kralja. V friedrichshafenskem gradiču bo sijajan vojaški sprejem. — Češki list „Hlas“ poroča, da se češki katoličani ne udeleže letosnjega dunajskega katoliškega shoda. — Turška vlada je sklenila, da naseli bosensko-hercegovske mochamedanske izseljence v Anatoliji. Izselilo se je že veliko mochamedanskih rodin.

Dne 14. avgusta: Cesarjev načrt. Cesare zasliši v avdijenci: dr. Wekerla, Bienertha, pariškega poslanika grofa Khevenhüllerja. V Inomost odpotuje 28. t. m., 30. se poda v Bregene, 31. se vozi po Bodenskem jezeru, si ogleda Zeppelinov zrakoplov in obišče virtemberškega kralja. Iz Breganca odpotuje cesar 31. avgusta. — Pruski vojni minister Einem je odstopil. Vojni minister je postal pehotni general pl. Heeringen. — Trdi se, da proglaši 30. t. m. srbski kralj princa Jurija zopet za prestolonaslednika. — Jeseni odpotuje odposlanštvo turških poslancev v Berlin, na Dunaj, v Budimpešto in v Petrograd, kjer obiščejo postavodajalne z bore.

Dne 15. avgusta: Češki listi odločno zahajevajo, da se da Nemcem za njihove surovosti na Dunaju krepeki odgovor v češkem deželnem zboru. Češki narodni svet je ministrskemu predsedniku brzjavil, naj ukrene vse potrebno, da bodo Čehi varni pred nemškimi nasilji. — Ruski generalni gubernator v Varšavi Skalon je prepovedal Čehom, ki so polete-

„Če pride pa smrt kmalu, potem vam ni treba ženske; če je prej niste rabili, niti je pogrešali, umrli bi tudi lahko brez nje ...“

Blaž je težko zadelo resnica študentovih besed ... S sklonjeno glavo je nalahno priklimal ...

„Se nekaj, Blaž ... Tukaj čitam krasno povest, kako se je nek vdovec žezel zopet oženiti in res se mu je posrečilo, toda namestu veselja je dobil vihi le žalost in nesrečo ... Prej popolnoma prost in neodvisen, se je moral sedaj pokoriti svoji ženi — dostikrat je čutil njene težke udarce ...“

Blaž je sklonil glavo prav na prsi in premisljal ...

„Vidim, da bo boljše, če opustim to ... Ti si mi dobro pokazal, kaj je dobro, kaj pa ne ... Zdaj moram pa iti, zdrav ostani! ...“

„Srečno Blaž — na svodenje! ...“

Blaž je hitro izginil za ogrom in se skoraj razjokal kakor dete, če mu mati vzame slađkor ...

„Dober pridigar bo tole — kratko pa jedrnato zna povedati — toda jaz ga ne bom nikdar poslušal — si je mislil Blaž ter odkorakal proti koči ...“

Kakor močen strel iz topiča na visokem bregu, tako se je raznesla novica po vsej vasi, da se stric Blaž ženi. Stare ženice so stikale glave ter blebetale po cele ure ter obrekovale sedaj Blaža, ki je na svoja stara leta obnored, sedaj zopet tisto, ki se upa obesiti nanj. Priletna Sajetova Jera je bila prava živa pošta za vso vas.

„Ali že veste kaj novega,“ je vprašala kamoriki je prišla. „Blaž se misli ženiti, zdaj na stara leta pa ženiti, ne vem kaj bi rekla ...“

„Pusti mu veselje,“ so rekali drugi „vsak za sebe, vsak je svoje sreče kovač ...“

li na rusko Poljsko, prirejati politične manifestacije. — Ruski zunanjji minister Izvolskij odstopi in gre za poslanika v London. Londonski ruski poslanik se poda v Berolin. — Glasilo finančnega ministra Bilinskega „Die Zeit“ je objavilo članek, v katerem odkrito priznava, da so bile poražene vladne stranke in da je zmagala obstrukcija.

Dne 16. avgusta: K letošnjim cesarskim vajam se pripelje cesar Franc Jožef v Veliki Meževič 8. septembra ob eni uri popoldne, ob peti uri pooldne se pa pripelje v avtomobilu nemški cesar Viljem. — Včeraj se je pripeljal na Dunaj finančni minister Bilinski, da se posvetuje z referenti (poročevalci) o finančnem načrtu in proračunu. Govori se, da se namerava sedanji finančni načrt nespremenjen pustiti. — Dne 19. t. m. se vrši na Dunaju ministrski svet.

Dne 17. avgusta: V Zagrebu so se vrstile včeraj zvečer demonstracije in je prišlo do spopadov med socialdemokratimi in med policijo, ker je vlada predvedala nek socialdemokratski shod. Na obeh straneh je več ranjencev. — Na Danskem so dobili novo ministrstvo. — Perzijsko ministrstvo je podalo ostavko, a se je na željo regenta izjavilo voljno, ostati tako dolgo na svojem mestu, da se snide državni zbor.

Razne novice.

Imenovanje. Gospod Franc Fink, bivši učitelj pri Sv. Urbanu nad Ptujem, zadnji čas suplent na vačnici c. kr. učiteljišča v Mariboru, je imenovan c. in kr. mornarskega učitelja v Šibeniku na šolsko ladijo „Schwarzenberg.“

Osebna vest. Novoimenovani dvorni svetnik Marij grof Attems gre za voditelja okrajnega glavarstva v Puli.

Poštna vest. Trgovinski minister je imenoval poštne uradnike Edvarda Schencha v Mariboru za poštnega kontrolorja.

Javna pohvala. Častiti gospod Anton Lanjšič, župnik pri Sv. Martinu pri Vurbergu, je dobil pohvalni dekret od c. kr. osrednje komisije za ohranjevanje umetnin in starin, ker je cerkvi ohranil starinsko zanimiv oltar. Cestitamo!

* **Iz pravosodne službe.** Sodniški nadoficijal Ivan Uanšon je premeščen od okrajnega sodišča v Konjicah k okrajnemu sodišču v Pliberku na Koroškem.

* **K. S. K. S. Z.** je pristopilo kmetijsko bralno društvo na Ponikvi ob južni železnici.

* **Nedeljski počitek.** V vseh odvetniških in notarskih pisarnah v Brežicah vpeljan je od 15. avgusta 1909 naprej popolni nedeljski počitek. Ob nedeljah in praznikih miruje torej vsak promet s strankami, ker ostanejo pisarne zaprte. Uradniško osobje je že dolgo pričakovalo, da se odločijo gg. Šefi za ta sklep. Opravičena želja zasebnih uradnikov se je vendar enkrat izpolnila. Gospodom Šefom vsa čast.

Gospodinjska šola v Teharijih pri Celju. Katoliško podporno društvo v Celju, ki vzdržuje zasebno dekliško šolo šolskih sester v Celju, je kupilo v Teharijih — pol ure od Celja — posestvo Engel, ki je bilo dosedaj last dr. Schellandra, odvetnika v Trstu. Posestvo je na tako ugodnem prostoru, meri 46% oralov travnikov, njiv, horte itd. Poleg lepe prostorne hiše so hlevi za govejo živino, novi svinjaki,

„Pa tole ni nič“ — je uporekala Jera, „to je slab vzgled . . .“

„Naj bo, on že ve, kaj dela, saj je že priletten . . .“

„To je ravno, da je že tako star, pa še tako neumem, to mi ne gre v glavo,“ je umovala Jera . . .

„To ni nič, grdo je to . . .“

Stirinajst dni je šlo po vasi od ust do ust in povsod se je govorilo o Blažu in njegovi nevesti . . .

„Kafera je le tako srečna?“

„Dobro se bo oprekla, katera ga dobi . . .“

Vsa vas je pričakovala, kdaj jo popelje Blaž. Javno pred oltar, Blaž pa je sameval v koči, omotal in popravljal razpale stene, nosil drva in misil na njo . . .

Debel sneg je pokrival vso mas . . . Mrzli severni vetrovi so pihali in na oknih se je delal led. Blaž je sedel tesno pri mrzli peči in popravljal grablje, koše in vse, kar mu je prišlo pod roke. Temno je bilo v koči, skoraj tako temno kakor po noči . . .

„Po drva si moram iti, mrzlo mi je in vsega mi je zmanjkalo — nekaj dražja si naberem v hosti, da si nekoliko ogrejem peč . . .“

Pogledal je na uro in odšel . . . Zima je bila huša, tako huša, kakoršne on še ne pomni . . .

Večerilo se je že, ko je prinesel Blaž težko butaro dražja do koče . . . Do smrti truden se je vlegel na slammato ležišče in se je oddahnil . . . V peči je prasketal ogenj, peč pa le ni hotela biti topla. Zaviral se je v suknjo, toda tresel se je mraza . . .

„Primojdunaj, da moram zmrzniti v koči, če ne bo bolje . . . Še h gospodarju ne morem, ker je takšen sneg črez klanec . . .“

Zavil se je tesneje v suknjo, potisnil kučmo in žje na ušesi in na pol zadremal. Ura na steni je počasno tiktačala, kakor da čuti mraz, ki se je razširjal po koči . . . Stene so bile vlažne in po stropu se je delalo ivje . . .

(Konec pritočnje.)

velik kozole, čebelnjak itd., vse v najboljšem stanju. Na tem posestvu otvoril Katoliško podporno društvo letošnjo jesen, ako dobri zadostne podpore, gospodinjsko šolo za Spodnje-Stajersko, katero bodo vodile češ. Šolske sestre. V zavodu bo prostora za kakih 20 deklet. To bo torej prva slovenska gospodinjska šola na Stajerskem in Katoliškemu podpornemu društvu je le čestitati, da je pridobilo v ta namen za dober kup posestvo Engel. Ker pa bodo s to šolo združeni ogromni stroški, zato se obrača Katoliško podporno društvo do vsega slovenskega občinstva z uljudno prošnjo, da vsak po svojih močeh podpira omenjeni zavod. Blagohotni darovi za gospodinjsko šolo se naj pošiljajo Katoliškemu podpornemu društvu v Celju, in se bodo imena vseh dobrotnikov objavila v Stajerskih slovenskih listih. Posebno prosimo zaupnike Katoliškega podpornega društva, da pridno nabirajo doneske za gospodinjsko šolo.

* **Marijino Celje** 13. avgusta 1909. Slovenska procesija v Marijino Celje se je letos prav lepo, da sijajno obnesla. Udeležba je bila velika; bilo je nad 700 romarjev pod vodstvom preč. gosp. kanonika Simon Gaberca, prof. dr. Ant. Medveda, prof. dr. Jerovšeka, prof. dr. Lukmana in še več drugih gospodov duhovnikov. V torek, dne 10. avgusta ob 15. uri je bil slovesen vhod v romarsko cerkev. Z veselim navdušenjem so peli romarji lavretanske litanije. G. kanonik Simon Gaberc je prvi oznanjeval v romarski cerkvi božjo besedo. Z gulinjivim in do srca segajočimi besedami je proslavil Marijo, pribelažiše grešnikov. V sredo je imel slovesni govor: — „Marija, pomoč kristjanov“ — gosp. prof. dr. Medved. Ne samo Slovenci, ampak tudi mnoga čeških in slovaških romarjev je poslušalo to krasno pridigo. Po pridihi je bila slovesna sv. maša, katero je služil g. kanonik Simon Gaberc. Na ta dan so tudi vsi romarji z veliko pobožnostjo sprejeli svete zakramente; ob 11. uri je bila zopet pridiga, katero je imel gosp. prof. dr. Lukman: „Marija, najlepši vzgled krščanskega življenja.“ Vse pridige so napravile globok vtis na poslušalce in mnogo romarjev je želelo imeti te pridige, da bi jih vzeli seboj za spomin na lepe dneve v Marijinem Celju. V sredo zvečer ob 19. uri je bila rimska procesija okoli cerkve. Nad vse lep, ganljiv in veličasten prizor je bil, ko so romarji s svečami v rokah se zbrali pred cerkvijo in zapeli prelepoto pesem: „Veš o Marija, moje veselje“ in potem zahvalno pesem. Glavno zaslugo, da je vse tako lepo in izbornovo vspelo, imata gosp. prof. dr. Medved in dr. Jerovšek. Hvala njima! Marijino Celje je međnarodno svetišče. Tu sem romajo vsi narodi Širne Avstrije; in ravno te dni je bilo na tem Marijinem svetišču zbranje izvanredno veliko romarjev: Slovenci, Čehi, Slovaci, Nemci in Ogori. In Slovenci smejo biti zares ponosni na te dneve v Marijinem Celju. Ne samo marijino-celjsko občinstvo, ampak tudi mnogoštveni romarji in tuji so občudovali pobožno obnašanje in krasno petje Slovencev. Kadarkoli so zapeli slovenski romarji, je vse hitelo skupaj in se divilo nad slovenskim petjem. Nek Dunajčan, ki je poslušal petje slovenskih romarjev, je navdušeno vskliknil: „Das muss ein gutes Volk sein, das so schön singen kann.“ Dobro ljudstvo mora biti, ki zna tako lepo peti. Slovenski romarji so med Širnim svetom povzdržnili ugled **slovenskega ljudstva**. V četrtek zjutraj ob treh so se poslavljali Slovenci s solzami v očeh od Marijinega oltarja in potem odpotovali domov. Bog in Marija z vami, dragi slovenski romarji! Naj bo Marija, devica mogočna, vaša pomočnica proti verskim in narodnim sovražnikom in naj Ona, katero ste tako pobožno in goreče častili, usiljati vse vaše prošnje. To vam želi in kliče: „Na sviljenje drugega leta“ vaš rojak P. Blaž Seme, kaplan in slovenski spovednik v Marijinem Celju.

* **Veliki sestanek** slov. kat. narodnega dijaštva v Ljubljani. Slov. kat. narodno dijaštro priredi letos svoj glavnih sestankov v Ljubljani v dneh 30. in 31. velikega srpanja ter 1. kimavca in vabi nanj vse svoje prijatelje in somišljence. Spored mu je: V pondeljek dne 30. vel. srpanja: Ob 15. uri popoldne zborovanje znanstvenih odsekov akad. društva „Danice“ in „Zarje“ v malih dvoranah hotela Union. Nato občni zbor Leonove družbe. Ob 7. uri zvečer pozdravni večer v veliki dvorani hotela Union. V torek, dne 31. velikega srpanja: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Po sv. maši občni zbor Slovensko dijaške zveze v veliki dvorani hotela Union. Od 2.—4. popoldne zborovanje organizacijskih odsekov akad. društva Danice in Zarje. Ob 4. uri popoldne nadaljevanje občnega zborca S. D. Z. Naše obrambeno delo. (Ref. cand. iur. A. Ogrizek, Zarja.) Ob 8. uri zvečer prijateljski sestanek gg. starešin akademičnih društiev Danice in Zarje. V sredo dne 1. kimovca: Ob 8. uri zjutraj sv. maša v stolnici. Nato zborovanje v veliki dvorani hotela Union: 1. Slovensko vseučilišče in Jugoslovani. (Ref. phil. I. Mazovec, Danica.) 2. Profanna in teološka znanost. (Ref. theol. I. Omahan, Ljubljana.) Ob 3. uri popoldne: 3. Zgodovina naše ljudske izobrazbe. (Ref. cand. iur. F. Kovač, Zarja.) 4. Dijaštro in socialno delo. (Ref. cand. iur. A. Vebble, Danica.) Ob 7. uri zvečer komerz v veliki dvorani hotela Union. Pri pozdravnem večeru in komerzu so delujejo Slovensko glasbeno društvo „Ljubljana“. Dijaki, ki se nameravajo sestanka udeležiti in reflekterajo na to, da jim pripravljalni odbor preskrbi stanovanja, naj pošljejo nenudoma priglase na naslov: Stanko Mašič, stud. iur. Ljubljana. Zalokarjeva ulica 10. Ker hoče pripravljalni odbor preskrbi

beti tudi skupne obeče, naj vsakdo tudi javi, ali se hoče teh udeležiti. — Po sestanku se vrši pri Sv. Joštu nad Kranjem socijalni tečaj za dijake. Trajalo bo od 2. kimavca popoldne do 4. kimavca dopoldne. Vodila ga bosta gg. dr. Jan. Evg. Krek in prof. Evg. Jarc. Oglase zanj sprejema zgoraj imenovani.

* **Sestanek** slov. katol. nar. abiturientov bo 28. in 29. avgusta na Vrhniku na Kranjskem. Spored: Otvoritev sestanka v Katol. domu. Nato predavanja: 1. Autoriteta in svoboda pri vzgoji. (Vertovec Al., Gorica.) 2. Kat. narodni dijak in demokratična misel. (Leskovec Iv., Kranj.) 3. Naše dijaštro in umetnost. (Gabrovšek Fran, Ljubljana.) 4. O praktičnem krščanstvu. (Lukman Fran, Maribor.) V nedeljo, dne 29. avgusta ob pol 8. uri zjutraj: Skupna sv. maša v cerkvi sv. Pavla. Po maši izlet v okolico. Ob 4. uri popoldan igra: Ant. Medvedov „Črnošče“. Po igri prosta zabava na vrtu. Tovariši! Priphljala nam je svoboda, ki smo si jo želeli dolgo vrsto let, ki se nam je že naprej smehljala in se nam še smehlja. V tej komaj poročeni svobodi se bomo ločili od srednjih šol, šli bomo v življenje, kamor se bo komu pot odprla. Toda, predno se razidemo, pohitimo še vsi, ki nas druži ista misel, na svoj sestanek na lepo Vrhniko. To naj nam bo mejnik v študijah in ta sestanek naj nam da veselja in navdušenja za prihodnjost. Tudi tebi slavno slovensko občinstvo, ki se zanimala za vsak korak katol. nar. dijaka, ki mu vedno stojiš ob strani, tudi tebi naj velja to vabilo! Tudi ti pridi, da se seznamimo in navdušimo skupno za delo krščansko, in poglej četo naraščanja, ki ima napisano na svojem praporu: „Z Bogom za narod!“

* **Nadvojvoda** Jožef Ferdinand in Peter Ferdinand v zrakoplovu. V pondeljek, dne 9. t. m., sta se vzdignila v Celovcu ob 8. uri zjutraj z zrakoplovom nadvojvodi Jožef Ferdinand in Peter Ferdinand. Nameravala sta preleteti Karavanki, veter je pa zanesel zrakoplov ob Dravi proti Spodnjemu Dravburgu. Zrakoplov sta spremljala na avtomobilih gospoda baron Gutmannstal in Koutnik, ki sta se peljala proti Karavankam. Ker je pa veter gnal zrakoplovle na Stajersko, sta se nadvojvodi spustila v Vuzevici ob pol 4. uri popoldne na zemljo. Ob istem času sta bila na mestu tudi že avtomobila. Ker je bilo v zrakoplovu še dovolj plina, so poizkusili še eno vožnjo. V zrakoplov je stopil g. baron Gutmannstal z gospo, lađvojvodi pa sta zasledovala zrakoplov v avtomobilu gosp. Gutmannstala. Ob 14. uri se je spustil zrakoplov zopet dolni pri Rušah. Avtomobiloma se je posrečilo dosegati v Ruš, še predno se je spustil zrakoplov na tla. Obekrat se je spustil zrakoplov na zemljo na desnem bregu Drave, avtomobila pa sta vozila po cesti na levem bregu. Zato so morali obekrat prepeljati avtomobila čez Dravo z brodom. V Rušu so zrakoplov spravili v zabo in ga poslali po železnici naprej. Oba nadvojvodi in spremjevalci so se peljali z avtomobilom nazaj v Celovec, kamor so dosegli ob 11. uri ponoči. Nadvojvodi sta bila z vožnjo zadovoljna in sta obljubila, da povzameta iz Celovca v ne dolgem času drugo vožnjo.

Vojško oskrbovališče bo kupovalo od 20. avgusta naprej vsak dan od 6. do 11. ure dopoldne: 200 stotov pšenice, 900 stotov rži, 2950 stotov ovsja, 1900 stotov sena, 1750 stotov slame za nasteljo in 1350 stotov slame za postelje. Vsa bližnja pojasnila in pogoje daje omenjeno vojaško oskrbovališče ustreno in pismeno.

Naše gospodarsko delo. „Narodni List“ primaša dopis o posojilnicu v Slovenjgradcu in Marenbergu, v katerem v pozici velikega preroka prerokuje, da bodo pri teh posojilnicah zgubili liberalni in klerikalni kmetje vse, kar imajo. Pribijemo le, da do sedaj še nikdo ni izgubil niti vinarja in tudi v bodoče ne bode. Če bi pa mi hoteli igrati ulogo preroka, bi lahko isto, kar prerokuje dobro znani politični zadrugari o naših zavodih, z večjo gotovostjo prerokovali o Narodni založbi, Lastnem Domu v Celju, posojilnicah v Soštanju, Brežicah, Slovenski Bistrici in mnogo drugih. Če pa gospodje okrog „Narodnega“ smatrajo take lažnjive novice za umestne in neobhodno potrebne za okrepitev slovenskega življa v narodno ogroženih krajih, potem pa le v tej smeri naprej, saj boste v prvi vrsti otežkočili stališče — svojih lastnih pristašev v mestih in trgih, nam pa ne škodovali, temveč še koristili.

* **Voli** in dr. Ploj. Plojov list „Sloga“ napada dr. Šusteršiča, ker kranjska „Gospodarska zveza“, pri kateri pa ima dr. Šusteršič ravno tako malo govoriti kakor dr. Ploj, kupuje vole, s katerimi oskrbuje vojašto v Pulju, tudi na Ogrskem. Ploj pa že vsak politični otrok pa ve, da „Gospodarska zveza“ mora po kvotnem kluču nakupovati vole tudi na Hrvatskem in Ogrskem, ker je dobava za vojaška živila med obema državnima polovicama po tem kluču dogovorjena in nazadnje tudi opravičena. Dr. Ploj dobro ve za ta kluč, v državnem zboru tudi nikdar ni proti temu protestiral, a njegov list piše proti njegovemu prepričanju, da bega ljudi in goji sovraščvo proti krščanskim slovenskim kmečkim strankam.

* **Kako razumevajo** liberalci svobodno misel. Dne 11. t. m. je umrl v Barcelonski bolnišnici kot žrtev svobodomiselne krivočnosti pater Martino. Po liberalcih nahajskano barcelonsko ljudevstvo je napadlo reweža in ga grozno mučilo. Iztegnili so mu obe očesi. Da ne čujejo bolestnih njegovih vzklikov, so mu zašili usta. Ne dovolj muk! Krvoločni liberalci so mu odsekali vseh pet prstov na desni roki. A ni

bila še vtešena liberalna pohlepnot po muki farja! Se rebra so mu polomili. Po liberalcih in njihovih socialistično anarhističnih zavezničkih nahujskano ubogo ljudstvo je ubogega patra zato tako mučilo, ker je bil drzen dovolj, da se je upal miriti ubogo, po liberalcih k demonstracijam zapeljano ljudstvo . . .

V kn. šk. dij. semenišče v Mariboru so bili na novo sprejeti drugošolci: Breznik Janez od Sv. Trojice v Slov. gor., Cafuta Anton iz Leskovca, Gassenburger Stefan iz Slivnice pri Mariboru, Karo Anton iz Vranskega, Kaučič Jakob od Sv. Petra pri Rdg., Konrad Jožef od Sv. Ane na Kremberg, Lörger Alfonz iz Galicije, Pajk Mihail iz Zabukovja, Papež Matija iz Črešnjevca, Playec Franc iz Braslovč in Vošinek Jožef iz Slov. Bistrice; tretješolci: Artič Franc od Sv. Roka na Sotli, Greif Janez od Sv. Janža na Dr. p., Käfer Henrik iz Cmureka in Rautner Vincenc od Sv. Petra pod Sv. gor.; petošolca: Čepin Martin iz Pilštajna in Krošl Jožef iz Brežic.

Na praznik Vnebovzetja Marijinega so v cerkvi č. šolskih sester v Mariboru sprejele samostansko obleko: Jure Alojzija (S. Eufrozina) iz Križeve pri Ljutomeru, Smodiš Ana (S. Admirabilis) iz Ljutomerja; Lončar Albina (S. Marijana) iz Ljubljane; Filipič Jozefa (S. Sidonija) iz Male Nedelje; Bilič Amalija (S. Atanazija) iz Županjaca; Bermež Marjeta (S. Eulalija) iz Ptuja; Kolar Marija (S. Dionizija) iz Studenc; Kolbi Franciska (S. Virginija) iz Sv. Jurija ob Ščavnici; Štrukelj Marija (S. Heriberta) iz Sv. Martina pri Gornjemgradu; Vašel Lucia (S. Cita) iz Braslovč; Kukovič Neža (S. Petronila) iz Spitaliča; Dolinsk Marija (S. Blanka) iz Sv. Jederti nad Laškim; Rotnik Marija (S. Egidija) iz Št. Ilja; Naveršnik Angela (S. Karitas) iz Doliča; Sivka Genovefa (S. Ida) iz Grobelnega; Soštar Alojzija (S. Georgija) iz Sv. Ruperta nad Laškim; Čuvan Paula (S. Silvija) iz Maribora; Potočnik Marija (S. Karmela) iz Selca; Krivec Neža (S. Jeronima) iz Solčave; Pušnik Marija (S. Bernadeta) iz Sv. Jerneja pri Ločah; Manhler Roza (S. Makrina) iz Loča; Turk Marija (S. Laudencija) iz Št. Petra na Wallenbergu; Rak Marija (S. Johana) iz Prihove; Flösch Ema (S. Klodualda) iz Aleksandrije v Egiptu; Begič Katarina (S. Bogomila) iz Ljubuške v Hrvatskem; Brečko Helena (S. Mauricija) iz Jurkloštra; Leskovc Ursula (S. Eufemija) iz Hotedršice.

Našel se je havelok na vlaku, ki je vozil z Marije Pomagaj na Brezje. Dobí se pri gosp. postajenjačelniku v Brežicah.

* **Nemška „kultura“.** V nedeljo 15. t. m. so na Dunaju ob Donavi zbrani Nemci ranili s kamenjem prav nevarno več policajev. Na češke izletnike so Nemci iz obrežja na ladji streljali s samokresi. — Ptujski „Štajerc“ nam kaj rad ob vsaki priliki postavlja Nemce za vzgled in ne more dovolj prehvaliti njihove „visoke“ kulture. Če ima „Štajerc“ tako dejanje za kulturno delo, mu pa tudi mi verjamemo, do se dosegli Nemci višek kulture.

Liberalno učiteljstvo je imelo zadnjo nedeljo in pondeljek zborovanje svoje zaveze v Mariboru. Navduševali so se, da jim ne upade pogum v boju proti katoliškim strankam. Revčki še vedno ne spregledajo, da so na krivih potih Kadarkoli se sestanejo liberalni učitelji, slišimo le dvoje: zvišanje plač in boj proti katoliškim strankam. V sledi tega pa vživajo tudi zasluženo veljavno med našim ljudstvom.

* **Liberalni kolovodje.** V vodilni odbor Zvezge bojevitih liberalnih učiteljev so izvoljeni izmed štajerskih učiteljev: Mesiček v Sevnici, Gnas v Delu, Šijanec v Gornjem gradu. Dobro, da se poznamo!

Na primiciji gospoda Kuharja v Brstu je nabral gospod Mihael Brenčič, veleposestnik v Spuhli pri Ptiju, za Slovensko kmečko zvezo 22 K, za Šentiljski dom pa 26.14 K. Hvala lepa!

* **XII. izkaz darov za „Šentiljski dom“.** Od 20. julija do 15. avgusta 1909. Dekliška Zveza v Gornji Radgoni nabrala na svojem izletu 10 K 50 v.; Val. Koprišek, „za Slogo“ 5 K; Doberšek, župnik 1 K; Zbirka pri „belem volu“, Celje 7 K 80 v.; M. Schmid — Solčavski 5 K; gospod Misika Stelcerjeva nabrala na primiciji č. g. Fr. Krema v Št. Ilju 40 K 08 v.; stava Popovič-Marinčič 5 K 50 v.; „reformirani“ in „ortodoxnski“ klerikalci v Celju po g. VI. Pušenjaku 10 K; adjunkt Zdolšek, Novomesto-Grm 2 K; Lešnik Franc, Sv. Križ 1 K; Slavidev Toni 1 K; Anton Kač, Vrbje-Zalec, kot odgovor na napado v „N. L.“ in „N. D.“ 5 K; celjski fantje 3 K; Bralno društvo v Petrovcu pri Celju kot čisti dobitek veselice v Vrbju pri Žalcu 60 K; pri občinski seji v Št. Petru v Sav. dolini 6 K 20 v.; dr. Vladimír Šernec, odvetnik, Maribor 2 K; mladeniči izobraževalnega društva na Vranskem nabrali 10 K; pod „živo verando“ — po staroslovenski Šentiljski navedi pod Štelcerjevim orohom na Štrihovci — zbrani starci in mladi Šentiljski narodnjaki 15 K, in sicer: Vekoslav Štelcer 3 K, Alojz Lorenčič 3 K, Josip Draž 3 K, Konrad Maier 3 K in F. Z. 3 K. Skupaj v tem izkazu 188 K 08 v. Vsega skupaj 7121 K 37 v. — Rodoljubni Slovenci v Slovenke! Za Vasega rodoljubno pomočjo se že vzdiguje iz slovenskih Šentiljskih tal — „Slovenski dom“! Od Vašega rodoljubja je tudi odvisna srečna in skorajšnja izvršitev te naše ponosne stavbe! Vsem društvom, ki se priredila ali še bodo priredila veselice v korist našemu „domu“, kakor vsem blagim posameznikom: Tisočera Vam hvala! — Št. Ilj v Slov. gor., 15. avg. 1909. — Za stavbeni odbor: Franjo Thaler m. p., t. č. predsednik; Fr. Žebot t. č. blagajnik.

* **Za Društveni Dom** v Št. Ilju so nabrali na primiciji g. Geračića v Trotkovi 38 K 39 v.

Marioborski okraj.

m Umrl je v Mariboru v pondeljek 16. t. m. g. Janez Majciger, šolski svetnik, c. k. gimnazijski profesor v pok. i. t. d. v 80 letu svoje starosti. N. v m. p.

m V Mariboru se upelje ponočna telefončna služba.

Izpred sodišča. Anton Lah iz Spodnje Poljskave, Franc in Janez Kirbiš iz Starošince in Jožef Kirbiš iz Prepolja so se dne 22. marca 1909 stepli s fanti iz Prepolja, ki so prišli v Starošince. Pri tepežu je bilo več fantov težko ranjenih. Orožniki so dognali, da so bili najhujši zgoraj imenjeni in zato je sodišče prisodilo Lahu 3 mesece, ostalim trem pa vsakemu po 4 mesece žežke ječe. — 40letni Jožef Ploj, posestnik v Osek, okraj Št. Lenart v Slov. gor., je stal pred sodiščem radi nevarnega žuganja. Žena in hči obtoženega imata zelo žalostno usodo;

Ploj ju dan za dnevom pretepava tako, da morata včasih po noči na pol oblečeni iskati zavetja pri sosedih. Dne 22. julija je Ploj posebno divjal. Zugal je ženi in hčeri, da ju bo ubil. To ga je vendar spravilo na obtožno klop in dobil je štiri mesece žežke ječe.

m **Šentiljski dan** v Jarenini. V nedeljo, dne 22. t. m. se vrši v Jarenini velika narodna slavnost. Obhajal se bode Šentiljski dan na prostem pred hišo g. Karola Ornik. Začetek ob treh popoldne. Vzpred: 1. Nekatere najnovejše skladbe Foersterjeve. Pojo mešan zbor jareninski. 2. Gledališka igra: „Trije tički.“ 3. Govor zastopnika Slov. kršč. soc. zveze. 4. Martin Krpan s kobilo in jareninski Pavliha. 5. Jareninske mladenice otvorijo narodno kavarno. 6. Šaljivi srečolov, Šaljiva pošta, menažerija z muzejem iz Amerike, konfeti itd. — Mariborski „Orel“ se udeleži veselice v kroju. Veteranska godba. Vstopnina 30 vin. Sedeži pri gled. igri: I. vrste 1 K, II. vrste 60 vin. Vse v prid slovenski meji!

m **Sv. Trojica** v Slov. gor. Letos je za nas res prav slavnostno leto. Najprvo smo imeli blagosloviljenje zastave naših veterancev, potem so nas obiskali prevzvišeni in presvetlji knez in škof in delili v naši fari zakramenti sv. barme. Na Škapulirsko nedeljo pa se je ob velikanski udeležbi vršilo blagosloviljenje zastave tretjeredniške za svetotroško skupino; in zdaj, prihodnjo nedeljo, dne 22. avgusta bodo peli prečastni novomašnik P. Remigij Kogler, frančiškan iz dunajske provincije, svojo prvo sv. mašo v troški cerkvi. Delajo se velike priprave, in kakor mi je en troški slavček natihoma razodel, se misli proizvajati latinska maša če Bog da z orkestrom. Bog živi našega prečastitega novomašnika in daj mu dočakati še tudi zlato mašo!

m **Sv. Martin** pod Vurbergom. Slišali smo o grozni nesreči, ki jo je povzročila toča dne 24. julija t. I. po drugih krajih. Dovolim si tudi jaz, dragi čitatelji, vam opisati velikansko povodenj, katera nas je zadela dne 10. t. m. od 8.—10. ure zvečer. Dež je tako lili, kakor da bi vlival iz Škafa. Poškodovanih je veliko posestnikov, najbolj tisti, kateri imajo mline. Največjo škodo imajo mlinarji Nipič, Lešnik, Majerič in Nikolaj Fažmon v Sp. Dupleku. Lešniku je splav popolnoma odtrgal, v mlinu je voda strašansko visoko nastopila; pri posestniku Majeriču je narastla voda v mlinu 1½ m visoko in odnesla veliko gnojnice in drv, tudi nekaj kokoši, razen tega še kos splava; pri Fažmonu v Sp. Dupleku je tudi splav odtrgal, v mlinu je bilo vode črez 2 m visoko. V Dupleku je velik most voda popolnoma odnesla, kamenje od mosta je zanesla voda vse na travnik posestnike Lesjak. Tudi velika drevesa je odnesla. Kar je bilo pri vodi, je vzel vse, na njivah je tudi velika škoda. Napravila je tudi veliko škodo na koruzi in na travnikih. Posestnik Muršecu v Sp. Dupleku je poslopje razpokalo, v hiši je peč popolnoma razpokala, istotako je posestniku Majeriču v Sp. Koreni v hiši peč vsa razpokala, tla so se sem in tje majala. Mlinar Nipič v Sp. Koreni je imel v hiši vode pol metra visoko; klopi, škrinja in vse, kar je bilo v hiši, je plaval. Nujniku je odneslo veliko drv. Veliko ljudi mi je poročalo, da tisto noč ni bilo mogoče v hiši prebivati, ker je skozi streho in skozi strop v hišo voda pritekla. Žena in otroci so bili brez zavesti; otroci so se od strahu jokali in kričali. Najstarejši ljudje ne pomnijo tako strašne noči, kakor je bila ta. Tukaj je zdaj pomoč nujno potrebna, ker prizadeti in ponesrečeni so štirje mlini in zraven tudi veliko posestnikov, kateri trpe na travnikih in na njivah veliko škode. Bog nas obvaruj, da bi nas spet kedaj zadela takšna nesreča.

Opazovalec iz Sp. Korene.

m **Gornja Polskava.** Dne 15. avg. ob 9. uri zvečer je obstrelil mlad mizarski pomočnik v pijanosti z revolverjem viničarsko vdovo Ano Šturm. Ker imajo gostilno pod vejo, se je zbral več fantov, ki so se začeli med seboj prepirati. Viničarica je mirila in fantu se sproži v žepu napet samokres in jo zadene v trebuh. Bila je takoj sprevredena in domači g. zdr. je odredil, da so jo prepeljali v pondeljek v bolnišnico v Maribor. Ali ne vidite, kaj dela pijanost?

m **Gornja Polskava.** Dne 15. avg. ob 9. uri zvečer je obstrelil mlad mizarski pomočnik v pijanosti z revolverjem viničarsko vdovo Ano Šturm. Ker imajo gostilno pod vejo, se je zbral več fantov, ki so se začeli med seboj prepirati. Viničarica je mirila in fantu se sproži v žepu napet samokres in jo zadene v trebuh. Bila je takoj sprevredena in domači g. zdr. je odredil, da so jo prepeljali v pondeljek v bolnišnico v Maribor. Ali ne vidite, kaj dela pijanost?

m **Iz Laporja.** Notica v Vašem časnjem listu z dne 12. 8. 1909. št. 32 pod imenom „Naš dan“ je nas pristaše kmečke zveze silno osupnila. Radovedni smo, kdo je dopisnik tega dopisa, da zamore biti resnici tako v obraz. Pri tej veselici ne bo sodeloval nobeno naše društvo, niti slobodnjebirske izobraževalno društvo ne. Vršila so se pravljiva pogajanja, a se vselej razbila. Vsakodobno, da je v našem okraju ljudstvo v ogromni večini v taboru kmečke zveze in sedaj pa ne bodo len, hočejo ostanki propadli. Narodne stranke pri nas prirediti veselico popolnoma v liberalnem smislu. Zaradi lepšega pišete v naše liste, da se bo polovica čistega dobička porabil za Šentiljski dom. Da ta „čisti dobiček“ ne bo žepa trgal obdarovanemu, to boste že poskrbeli. Ne mislite si, če nam je g. Miklak umrl, č. g. Sagaj odšel v pokoj, da boste lehko v kalnem ribili. Brez skrbu smo res bili, dokler sta omenjena gospoda pazila na vaše spletke in nas vselej opozorila, kadar je pretela nevarnost. Pa časi se spreminjajo, sedaj pa imamo vrlo izobraževalno društvo v Slov. Bistrici, to je naš vogelni kamen ob, katerega se naslanjajo vsa naša društva in somišljeniki okraja. Kadar nas bo to vrlo društvo zopet povabilo na svojo veselico, takrat pa pridevimo v polnem številu in to bo v mesecu septembru. Sedaj bomo pa lepo ostali doma in veselico dne 22. t. m. naj posetijo ostanki Narodne stranke oziroma tudi tisti, katerim poležaj pravčeno ne bo znan.

m **Sloveni** klubu popolno zaupanje za njihov srčen nastop proti sedanjemu vladu in odobravajo obstrukcijo. Volilci želijo, da vstrajajo poslance odločno v boju proti nam sovražni vladni in pozivljajo vse slovenske poslance, da so v njej edini. 2. Volilci zahtevajo za svoje kraje od vlade v slovenščini izurjene uradnike. 3. Volilci zahtevajo od države, da sprejme 50 odstotkov šolskih bremen in nam da slovensko vseučilišče v Ljubljani. 4. Volilci pozivljajo deželne poslance, da delajo z vsemi močmi na to, da se spremeni poljedelcu in sadjerec skrajno škodljiva lovška postava, sači na svojem posestvu. 5. Volilci odločno pozivajo Zajca naj bi smel vsak posestnik ustreliti, če ga zaposlane, da ne dopustijo raznih pogodb z drugimi državami v škodo v bogega kmečkega stanu, če ne da država z raznimi naredbami, kakor so kmetijske šole, znižanje davkov prepotrebne odškodnine. Na to še zagotavlja g. poslancu, da bomo povsod zvesto stali za njim, da se bo mogel na Dunaju sklicevati na svoje volilce. G. Ceder prosi nato g. poslancu, da bi delal za zgradbo ceste iz Pohorja v Polskavo, kar mu g. poslanc obljubi. Predsednik priporoča vsem navzočim v blag spomin vsem dobro znanega rajnega Franca Mlakar in zaključi dveurno zborovanje s pozivom k trikratnemu: živijo na kmečko zvezo in njenega poslanca g. Pišeka. Navdušeno so se vsi odzvali in trikratni živijo je odmeval po sobi in ljudstvo se je veselo razšlo.

m **Slov. Bistrica.** Napovedane slavnosti vseh narodnih društev prihodnjo nedeljo v Slov. Bistrici ne bo; radi brezobzirnosti nekaterih Cirilarjev so zastopniki kat. izobraž. društva zapustili skupno posvetovanje in izjavili, da ne marajo več sodelovati. Pri posvetovanju je g. Peter Novak predlagal osebo, ki se naj naprosi za slavnostnega govornika; a ta oseba jim je preklerikalna in zahtevala so Založnik in dijak Serajnik, govornik mora dati garancije, da ne bo žalil nikogar, mora jim poslati govor v potrjenje! Glej jih liberalnih nestrpnežev, kaj si vse ne domišljajo! Vse merijo po svojem kopitu; ker sami ne morejo nikjer zintiti niti ene besede, da bi koga ne žalili, prisijojo to ne ravno lepo čednost drugim! In potem ta domišljavost! Studentu Serajniku in Založniku bo kdo dal govor v potrjenje? Založnik, ta pozrtovalem naročnik, ki je rek, ko so ga prosili, naj on govori, da se rajši obesi — torej ta in študent bi komandiral? Ta Založnik, ki je že izstopil iz odbora, pa se je zgreval in zopet vstopil, čuti potrebo, pokazati zopet svoje liberalne prsi in delati zgago! In Serajnik je storil grozno moder izrek, ko je zaklical: Kaj pa bi bilo, ko bi imeli družbo sv. Cirila in Metoda v rokah klerikalni hajduki? Tako, ta študent in ti ljudje hočejo z nami napraviti slavnost, pa nas imenujejo hajduke! Takih med nami ni, pač pa med vami! V vaših vrstah so, ki nimajo vere, ki zasmehujejo vse, kar je božjega; tam med vami so, ki se vežejo z Nemci v boju zoper lastne brate! To so hajduki! In ko so naši zahtevali nadzorstvo pri kasi — tedaj je pa počelo. To je bilo prehudo. Da bi mi gledali liberalcem pri kasi na prste, to jim je pamet zmešalo, tega niso mogli prenašati. G. Peter Novak je odšel in naši so odšli — in zdaj bodo imeli veslico tisti, ki pravijo, da vere ni treba v Šoli, tisti, ki preganjajo redovnike iz družbenih Šol! Družba sv. Cirila in Metoda je v rokah nevernih študentov in advokatov — vsled tega je v nasprotju s slovenskim narodom, ki je veren. Zato se slavnosti ne udeležimo in ne bomo v nobeni reči pripomogli, da liberalnim petelinom pomagamo na konja. Liberalci skriči in neskrčiti so pri nas tako malenkostni in brez poimenja za naroden razvoj, da bi ne bilo lepo za nas, da se z ničlami družimo. Kmečka zveza v boju zoper te prhke veje našega naroda: In naš poslanec g. Peter Novak odkrito na čelo tega boja! Železo in les se ne da zvariti! Železo smo mi, prhek les bistriški glasni in tiki liberalci! Vsak poizkus skupnega delovanja škoduje in je sploh nemogoč. Torej na lastne noge, mi ne potrebujemo ničel. — Naš Šentiljski dan bo v sredini meseca septembra! Takrat bo tudi shod mladeničev Konjiškega in Bistriškega okraja!

m **Iz Laporja.** Notica v Vašem časnjem listu z dne 12. 8. 1909. št. 32 pod imenom „Naš dan“ je nas pristaše kmečke zveze silno osupnila. Radovedni smo, kdo je dopisnik tega dopisa, da zamore biti resnici tako v obraz. Pri tej veselici ne bo sodeloval

niso upali iti spati. Pri vsaki hiši imeli so do polnoči luč. Vendarilo je v viničarijo Franca Bezjak iz Selca. Zgorel je samo ruš in krma. Drugo so ohranili. Zavarovan je bil za majhno svoto. Dežilo je, kakor bi iz škafa vlival. Voda je naredila veliko škode. Med dežjem pa je bila toča, katera je še to pobrala, kar je 24. julija pustila.

m Zaročil se je v Mariboru g. Ivan Kompan, knjigoveški pomočnik, z gđe. Roziko Bec.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Vsled odločnega nastopa slovenskih katoliških poslancev v državnem zboru se zanimamo sedaj bolj kot kdaj tudi kmetje za visoko politiko in čitamo večje število časnikov. Iz njih spoznamo, kako velik škodljivec je naš poslanec Ploj med južno slovanski poslanci, katerim dela le ovire. Kjer le more, meče polena voditelju Slovencev dr. Šušteršiču ter pomaga vladni. Zato pa moramo volilci vendar enkrat odločeno nastopiti proti taki politiki. Kačar gre toča, se vsaki poslanec briga za svoje volilce, to bi storil tužni Malik, če bi njega volili. Toda mi zahtevamo, da v vsakem oziru zastopa koristi kmetov in Slovencev. Tega pa Ploj ne stori. On med slovanski poslanci le razdira in tako zmanjšuje njihov upliv. Sečaj je razbil tudi skupnost jugoslovanskih poslancev, katera mu je baje nekdaj ležala tako na srcu, da je izdal za njo zastavo Slovenske kmečke zveze, pod katero je bil voljen.

p Sv. Urban pri Ptaju. V občini Levanje je umrl po kratki bolezni, previden s sv. zakramenti 10. t. m. občespoštovan, daleč na okrog znani g. Franc Zelenik v starosti 56 let. Pokojni je bil vzor vzglednega kmeta, veren kristjan, bivši občinski predstojnik, odbornik cerkve, konkur. odbora. Zelo veliko je daroval za oplešanje naše župnijske cerkve leta 1905. Da je bil priljubljen, pokazal je velik sijajen pogreb 14. t. m. Župnik J. Tomanič je govoril vsem do srca segajočo nagrobnico. Rajni župančič ženo in več doraslih otrok, katere je vse v krščanskem duhu vzgojil. — N. v. m. p.

p Zahvala. Podpisani, po toči prizadeti in z živili obdarovani občani se potom svojih občinskih predstojnikov iskreno zahvaljujejo vsem Št. Bolfečanom na Kogu za pomoč, katero so nam izkazali s tem da so nam dne 8. avgusta 1909 pripeljali pred ormoško okoliško solo velik voz razne zelenjave in živil. Posebna hvala tudi št. bolfenskemu učitelju-veleposestniku g. Košarju, ki je to pomoč sprožil in št. bolfenskemu županu g. Borku, kdo je živila pripeljal. Bog plati! Ivan Keček, župan na Hardeku; Fr. Mašten, župan v Puščinah; Novak, župan v Litmerku.

p Sv. Bolfenk pri Središču. Vi brezvestni lažnivec, dopisun od Sv. Bolfenka p. S., ne lažite v „Nar. Listu“. Res je do pičice, kakor je Sl. Gosp. pisal o toči, da je tukaj potokla po vinogradih. Po Vašem velikem vinogradu res ni potokla, ker ste ga menda z liberalnim praporom pokrili; nam drugim pa je potokla; vendar pa bodo kupeci po našem vinu segali letos, ker upamo vkljub dosedanjim ujmam letos dobiti dobro kapljico, ako bo nas ljubi Bog saj daljnije nesreče ovaroval. Vi lažnivec se podpisujete kmet oče, pa niste kmet ampak bolfenski hlačar. Oče ste, pa brez otrok. Vas imamo na „pantlcu“, vendar izzivati Vas nismo hoteli. Ako pa ne bote mirovali, bomo odprli knjigo Vaše prošlosti, ki je žalostna.

p Ormož. Govori se, da so Plojevi samo njihove pristaše naznanili, da so podpore potrebeni. To je tudi v nesreči že delajo razliko, niti sedaj njihova strankarska strast ne miruje. Opazujemo vse činitelje, da se naj ne razburja ljudstvo na takih gradi in nečloveški način. Ce se to uresniči, potem bomo nastopili tudi proti Ploju drugo pot. Župane pa prosimo, naj postopajo pravično in nepristransko.

p Libanja pri Ormožu. Toča nam je pobila vse pridelke, tako da nam je skoro obupati. V tej veliki bedi nas tolaži edino-le to, kako sosednje občine za nas skrbijo in nam pomagajo, kjer le morejo. Kogovski predstojnik Borko je pripeljal poln voz različne zelenjave, kakor krompirja, zelja, buč, fižola, repe in solate ter vse to med nas razdelil. Tem potom izrekamo vsem blagim darovalcem najiskrenejšo zahvalo in prosimo, da bi imeli za nas uboge trpine še nadalje odprte roke in srca.

Velika nedelja. V torek, 10. avg. je bila pri nas nevihta z nalivom. Med dežjem padala je precej gosta toča, katera je naredila veliko škode na ajdi. 24. julija nam je toča pokončala korozo, oves in deloma strnino, sedaj pa nam je še vzela ajdo in proso.

p Iz Sodinec pri Veliki neželji. Nismo še pozabili nesrečnega dneva, ko nam je grozna toča opustošila naše njive, travnike in vinograide ter iz nas v poluri napravila siromake, že nas je spet enako hudo doletelo. Dne 11. avgusta se je spet vsula toča in posebno močno poškodovala sodinsko polje. Grozni naliivi so odnesli rahlo, rođovitno zemljo, vihar je razkril slamnate strehe, toča pa je potepata in posekala mlado, že cvetajočo ajdino v zemljo, da ni poznati, kje je rastla. Škoda je velikanska, ker letos ne bomo dobili niti semena nazaj. Prej smo bili potrebeni podpore, zdaj smo je še potrebeni stokrat bolj. Že dozdaj ni bilo dobiti delavca, ker vsled slabe plače odidejo na razne kraje, v tovarne, rudokope itd., zdaj bo pa še slabše. Okrajni zastop (naprednji) sicer dela cesto od Podgorec na Oslušovce, pa težake tako slabo pla-

čuje, da si siromak v domačem kraju ne more ničesar prislužiti. Cestni nadzornik, ki ima že na tisoči v hranilnici, služi na dan 6 K, ne da bi se potrudil k delavcem iti gledati, delavci pa služijo po 1 K do 1.20 K. Kako bi bilo tedaj mogoče, si kaj prislužiti v domačem kraju. Pomanjkanje nam grozi na vseh koncih in krajih, pomoči pa ni od nikoder. Podporo smo že imeli obljubljeno vsled lanske suše, pa še nismo nič dobili. Če bo z letošnjo podporo tako, potem moramo obupati. Manjka nam že zdaj vsega potrebnega, ko bi se moral pripravljati že za zimo; edino na krompir se še zanašamo, če nam ne bode na njivi segnil. Za živino bo pa še slabše, ker sena vsled suše nič zrasti. Otava je poplavljena, koruznica posekana, paše pa ni nič. Nazadnje naj še omenim, da se je našla toča od dne 24. julija še za 15. dan v „vudini“. Kaj takega menda nihče ne pomni.

p Za Božidar Flegier-ov spominik so nadalje darovali cc. gg. Vojda Franc v Ljubljani 3 K. Cauko Valentin v Varaždinu 5 K. dr. Mate Vargazon v Kotoru 5 K. Ernest Vargazon, Zidanost 3 K. Bog plati. Za nadaljnje prispevke se uljudno presi.

Ljutomerski okraj.

1 Ljutomerska okolica. Pri nas se vse povsod ljudje pritožujejo zoper slabo raznašanje poštnih pošiljatev. Pravijo namreč, da se poštnemu selu ne zdi vredno hoditi v bolj oddaljene kraje, posebno v hribe ne in tako pušča vse, dostikrat važne in nujne stvari kje v kaki gostilni ali privatni hiši, da adresat dobi še le čez teden dni v roke. To je vendar preveč. Poštni sel je menda zato, da dobimo naše stvari bolj naglo v roke, ne pa še le teden dni pozneje. Upamo, da se to v kratkem izboljša. Mi s tem nismo hoteli nikomur škodovati, ampak želimo samo, da se stvar primereno uredi.

1 Sv. Peter pri Radgoni. K nam je prišel na kratke počitnice naš rojak, g. Fr. Kramberger, kazn. župnik v Kopru. Pri tej priložnosti je daroval 200 kron za naš velik zvon. Ako še ljudje prinesejo, kar so obečali, bo zvon popolnoma plačan. Bog živi velikodusnega darovatelja!

1 Ščavnška dolina. Imel sem slučajno daljše potovanje in dne 18. julija me je usoda privedla na sredino divne Ščavnške doline k sv. Juriju ob Ščavnici. Bilo je ravno v jutru, ko se napotim proti cerkvi, da opravim svojo versko dolžnost. Ko grem mimo kostanja na trgu, opazim vabilo z napisom: „Danes igra naše bralno društvo lepo narodno igro „Deseti brat!“ Tačko mi je prišlo v misel, da ostanem danes tu. Po sv. maši posetim nekaj rodbin, s katerimi sem se slučajno seznamil, potem posetim čitalnico, naredim nekaj sprehodov po okolici, kjer sem naletel na krčmo pod vejico (ljudje morajo tukaj vse točiti pod vejico, ker ni odjemalca za vino) in tako je hitro minil čas in prišel trenutek, ko se prične veselica. Godba g. Vogrinca je veselo udarjala, ko so prišli razni gostje od Sv. Antona, Sv. Križa, Male nedelje, Ljutomerja, Kapela, posebno pa veseli moški pevski zbor petrovški, kateri je prav imenitno zabaval pod spretnim vodstvom g. Janka Ciriča celo občinstvo in je bila cela družba prav vesela in dobre volje. Pozdravil je goste in domačine g. kaplan Lovrec ki je navduševal stariše in mladino za plemenito vzgojo, koja se posebno v bralnem društvu najboljše goji. G. tajnik Nemec je razložil pomen igre „Deseti brat“ ter pomen iger na naših odrih in njih pomen za slovenski narod. Pevci so pod spretnim vodstvom g. organista Kocbeka zapeli več lepih pesmi, in res nekako lahkega, prostega od skrbi vsakdanjega dela sem se počutil v tej lepi, a skromni uti gospe Trstenjakove. Igra „Deseti brat“ se je dokaj dobro igrala, posebno ako se pomisli, da so igralci priprosti fantje in dekleta in da je bilo takrat za vaje vsled dela najmanj časa. Deseti brat Martinček, Tomašek Golnarov, je res pokazal vso spretnost. Krjavelj, no, s piskra je dobro praznil in kot Krjavelj ga je dobro vleklo v svoji sukni in hlačah, ki so Abrahama videli. Dobro sta igrala Kvas, Vukov in Marijan, Šafarov, ki se ni že tri tedne bril, dobro je tudi pogodila črevljarjeva žena, ko se je potezala za bogatega ženina svoji hčeri Francici, Čagranovi Miciki, ki je zelo rada imela Francelinu. Sploh dober utis je napravila igra na mene in želel bi, da bi jurjevško bralno društvo in je mladina v kratkem zopet preredili kako predstavo, osobito, ko imate tako lepe prostore in tako lep oder. Sumočna godba me je med lepim moškim zborom Petrovčanov in mešanim jurjevškim še daleč spremljala, ko me je odnesel voz iz leve Ščavnške doline čez Kapelo za svojim poklicom.

Tujec.

Slovenjgraški okraj.

s Shod. Deželni poslanec dr. Verstovšek predi v nedeljo dne 22. avgusta shod pri Sv. Ani nad Pamečami po pozrem opravilu v cerkveni hiši. Vsi naši somišljeniki so uljudno vabljeni, da se tega shoda polnoštevilno udeležijo.

s Homec v Smartnem. Zadnjo nedeljo smo imeli pri nas zopet lep dan. Bil je cerkveni shod, kakor še nismo zlahka doživel. Ljudstva je bilo toliko, da ga ni bilo mogoče pregledati. Mladenci so pokali z možnarji, da se je razlegalo na vse strani Slovenjgraškega okraja. Od mlađeniškega shoda do te nedelje so zginile namreč vse nevarnosti radi streljanja, tako da je gospod župan Kac prav rad dovolil mlađeničem to zabavo.

Konjiški okraj.

Konjice. Sodnik dr. Rostoch odide v Šoštanj. Dasi Nemec, je bil še precej priljubljen. Zahtevamo na njegovo mesto Slovence, ki ga ni pri celi c. kr. sodniji. — Notica o postopanju g. okraj. sodnika dr. „kšef je kšef“, kajne g. Ogoreve. — Okrajna hranilnica širi med ljudstvo reklamne listke v nemškem in slovenskem (!) jeziku, da bo odslej urađovala dva krat na teden. Ali je taka reklama dovoljena? V svojo korist zna slovenski, a slovenskih pobotnic ip drugih listin noče podpisovati! Silno veliko ima naloženega slovenskega pupilarne denarja, s katerim si dela dobiček ter podpira z njim nemškega otroka, katerega je dala 1000 K; a vkljub temu se najde Slovenci, ki imajo tam svoj denar naložen. Žalostno!

Celjski okraj.

Sankcionirana postava. Cesar je potrdil postavo o spremembah za vodovodni red mesta Celje od 3. dec. 1908.

c Celje. Dr. Kukovec je hodil v Maribor pozdravljati liberalne učitelje na njih skupščino. Za liberalne učitelje mu je vedno bilo srce, le ob volitvah, takrat gorijo on in njegovi pristaši tudi za kmečko ljudstvo. Take posameznosti v političnem življenju si je treba zapomniti.

c Celje. Vsakdo ve, da še dosedaj prof. Jošt ni bil v disciplinarni preiskavi zaradi stvari, ki mu jih je v državnem zboru očital dr. Korošec. Zato je smejno, ako pišejo liberalni listi, da mu je vladna dala zadoščenje in ga pomaknila v višji plačilni razred. Jošt ni bil pomaknjen v višji razred na podlagi kakih zaslug ali kakega zadoščenja, ampak to se je zgodilo avtomatično, ker vsak profesor po gotovem številu službenih let pride v višji razred. Dobro pa je, da je dr. Korošec enkrat v državnem zboru povedal o tem profesorju odkrito besedo, kajti tudi stariši morajo vedeti, kaki ljudje vzgojujejo njih otroke. Ce pa liberalci misljijo, da se o liberalnem profesorju, aka je Slovenec, ne sme nič več povedati, da je to denunciranje, obrekovanje, se jako motijo. Kdo nam škodi, temu nikdar prizanašati!

c Sličnica pri Celju. V zadnji št. N. D. ne počažejo naši napredni liberalci samo svoje otočnosti radi pogorele veselice, ampak tudi svoj lep značaj. Liberalni olikanci so pač pozabili, s čim da se hvalejo — z resnoljubnostjo, da podpirajo celjske urednike s takimi lažmi. G. dopisnik pač ni vedel, da g. kaplan ni imel ta dan časa letati po Sličnici in raznašati vest, da je liberalna veselica prepovedana, ampak on je izpolnil svojo dolžnost, da se je udeležil seje, ki je bila isto nedeljo. Enako naj bi bil storil tudi g. dopisnik (kar je tako že obžaloval), saj v Petelinjku ni našel svoje sreče. Res škoda, da se vamni posrečila veselica, bi se vendar imeli s čim hvalejti, da bi ne bilo treba lagati. Priljetno je pabilo res opazovati razne prizore, ki so so vršili isto nedeljo. Sevski krojač se je prav „nobl“ pripeljal, če je domov tako šel, nismo videli. Da se še vidimo!! Sličnican.

c Osebam, sodelujočim pri veselicu v Sličnici pri Celju, uljudno naznajjam, da se ista vrši še 5. septembra, ne pa prej!

c Griže. Dne 17. avgusta je bila dopolnilna volitev dveh odbornikov za tretji razred občinskega odbora. Izvoljena sta bila z veliko večino dosedanji župan g. Alojz Suler in vrli kmet Anton Poteko. Obdva sta zvesta pristaša Kmečke zveze. Cast zavednim in katoliško mislečim narodnim volilcem.

c Galicija. „Nar. Dnevnik“ št. 182. z dne 12. avgusta t. l. piše pod naslovom: Jurakov izobraževalno delo, da sta dva fanta Bartl in Nareks s kamnom izbila tri zobe Martinu Križan. V Galiciji izbraže mladino kaplan Jurak. Ta notica kaže, kakšne duševne rewe dopisujo v liberalne listice. Fant, ki sta metala kamenje in grozila z noži, sta sinova prvega in glavnega zaupnika Nar. stranke, ki je ob zadnjih volitvah bil najstrastnejši agitator za liberalne kandidate. Pisala sta se oba jednakno, Bartl je pa slovenski: Jernej, in zraven je bil še Franc. No dopisnik in g. urednik morata znati slabo nemščino, da sta iz imena Jernej naredila priimek Bartl. in potem še eden fant Narekš, čeravno je bila to le ena oseba. Iz tega nam je umljivo, zakaj želi Narodna stranka več nemščine, da bi se je potem še kak eksstudent temeljito naučil in pa kako na svojih shodih naštejejo toliko ljudstva, ker štejejo najprvo po imenih, potem pa priimke in tako pride ena oseba dvakrat v Število. Fant, pa kateremu sta imenovana fanta zobe izbila in ga nevarno ramila, je priden poten fant; ud in tajnika namestnik izobraževalnega društva, ki se ne potepa po noči okoli in razgraja po krčmah. Zato pa dopisunče povej odkrito, kje so pri nas razgrajati, pri društvu ali pri Narodni stranki?! Največji nemirneži so sinovi starišev, ki so narodni strankarji. Tukaj je pa delo vaše, ne g. kaplana, ki je fante, ki so pri društvu, že izobrazil na umu in srcu, da lahko dostenjno konkuirajo v izobrazbi s takimi, ki imajo večrazredno ljudsko šolo in še kake štiri semestre in še kaj povrhu. Mi bi se s to notico že bavili ne, ker je res otroško neumna, a hočemo počakati, kako laže „Nar. Dnev.“ in kakšne duševne velikane ima za dopisnike. Ta dopisnik je menda eden tistih, katere urednik vabi, naj pišejo kar po domače, bo že on popravil, (4. aprila Nar. dom) pa tukaj sta oba obsedela na eni stopnici. Fan-

ta s kamnom prepustimo Vam drage volje v Vašo napredno zvezo, lahko ga volite v odbor, saj je oče tudi Vaš za upnik in sicer edini v naši fari. Potem Vam mogoče dovoli še postajo za zvezdoglede, ker ima take prostore. Dopsisnik, tebi pa svetujemo, da se ti tako poprimeš izobraževalnega dela, kar bi bila tudi tvoja dolžnost. G. kaplana pa pusti v miru, ker so se več učili kot ti. Tvoja želja je, da bi že kmalo šli od nas, mi pa vsi farani želimo, da bi ostali vedno pri nas in smo le hvaležni preč. kn. Šk. ordinariatu, da nam je poslal kaplana, ki je strah za slavoverne liberalce. To za danes, drugokrat še!

c Savinjska dolina. Naše ljudstvo je skoraj že vse pod zastavo Slov. kmečke zvezze. Surovi nastop liberalnega učiteljstva, njegovo nesramno hujskanje proti katoliški stvari ter brezplodnost liberalne politike so našemu razsodnemu ljudstvu odprle oči. Kmalu bo prišel čas, ko bodo liberalci med učiteljstvom celo sami tavalni po dolini, dočim bodo trezni elementi tudi med njimi stopili ob stran krščansko mislečega ljudstva. Hujskanje nikjer nima trajnega uspeha, o tem se je lahko prepričalo tudi naše liberalno učiteljstvo.

c Jesenske veselice. Prostovoljno gasilno društvo Gomilsko jemlje si čast, vsa sosedna gasilna in druga društva vladljivo prositi, da si blagovolijo svoje morebiti nameravane jesenske veselice tako razdeliti, da bi se ne vrstile na dan 5. septembra, ker namerava zgornje društvo tega dne večjo veselico prirediti, ker že dve leti ni nobenih veselic prirejalo.

c V Drešinjivasi občina Petrovče je v torek dne 10. avgusta zvečer po dolgoletni mučni bolezni večkrat previden s sv. zakramenti za umirajoče v 74. letu starosti mirno v Gospodu zaspal gosp. Goršek Martin, posestnik in pred bolezni mnogoletni občinski odbornik in ud. kraj. Šolskega sveta v Petrovčah. Bil je vedno skrben oče svoji obitelji in v vseh znanih krogih obče priljubljena oseba, vedno zvest in učan Bogu in domovini. Svetila mu večna luč in blag mu spomin!

c Jurklošter. Dne 10. t. m. je tukaj po dolgi mučni bolezni umrla gospodična Marija Tribnik, sestra tukajšnjega župnika gosp. Karola Tribnika. Ranjska je bila leta 1843 rojena na Muti, od koder se je pozneje njen oče kot nadučitelj preselil v Slivnico pri Mariboru. Pred svojo bolezni je bila spretna, skrbna, marljiva in zvesta hišna gospodinja, ne le dolgo let pri svojih stariših, ampak tudi več let pri svojem svaku in od leta 1883 pri svojem bratu v Jurkloštru. Bila je tudi izvrstna pevka ter je v prejšnjih letih veliko popevala v slivniški farni cerkvi. Tudi v svoji dolgi bolezni je večkrat v petju svojo patronijo sv. Marijo na pomoč klicala. Sveti zakramente za umirajoče je v svoji bolezni na lastno željo sprejemala. Sprevoda, katerega je vodil preč. g. Anton Ribar, duhovni svetovalec, župnik itd. v Sv. Vidu, spremeljan od treh čast. gosp. duhovnikov, vršil se je v četrtek ob 8. uri zjutraj. Spremljalo je ranjko razen njenih sorodnikov, tudi veliko število domačih župljanov. Blag ji spomin!

c Nova Šifta pri Gornjemgrađu. Naš kaplan g. Berk leži „Narodnemu Listu“ zelo v želodcu. Da ga liberalci tako sovražijo, je znamenje, da je vrl duhovnik. Zato tudi ni moj namen, da bi zagovarjal imenovanega gospoda, ker to zna sam bolje, če se mu zdi vredno. Vendar pa bi rad omenil par vrstic. Ceravno je Nova Šifta oddaljena samo pičlo uro od Gornjega grada, vendar še nismo nikdar slišali nič slabega o g. Berku, zato tudi tukaj vsak poštenomisleč človek obsoja napade liberalnih časopisov. Seveda! Liberalcem še Bog v nebesih nikdar prav ne gospodari, zato ni žuda, da jim ne more ustrezeti noben duhovnik. To torej ni nič čudno, pač pa nekaj drugega. Če „Slov. Gospodar“ kaj poroča, kar mogoče kakemu liberalcu ni po volji, precej je to „smrdljivo ovadušto“, in ne vem kaj še vse. Liberalnemu časopisu je pa seveda vse dovoljeno, tudi najnesramnejša obrekovanja in najostudnejši osebni napači. Čim večjo žudalost si morejo zmisliti o kakem duhovniku, tem bolj se jim dopade. Ne mi, ampak liberalci se v obilni meri poslužujete Lutrovega gesla: obrekuj in laži kar se da, zmirom še kaj ostane. Ali tako uči krščanska ljubezen, katero tako radi pridigujete? Katekizem in sveto pismo je samo takrat dobro, kadar vam služi, drugače je pa za vas deveta brig. — In moralna! — O ti uboga liberalna nedolžnost, koliko trpiš vsled pohujšljivih kaplanov! Nedolžne liberalne dušice so tako tankovestne, da če kateri zapazi kakšnega fanta, ki ni ravno njihov pristaš, pa slučajno pogleda kako dekle, je precej to že zoper nравnost; kaj šele, če se drzno duhovniki spregovoriti par besed s kakšnim dekletom!? Joj, to je pa že vrhunec nesramnosti, kakoršne so zmožni seveda samo „klerikalci“. Ali kaj bi pa bilo, ko bi se enkrat odgovorilo z „oko za oko, zob za zob“! — Mogoče bi se marsikateri prikel za glavo. Zato bi svetoval liberalcem, naj v prihodnje nekoliko bolj obzirno pišejo, pa ne verjamem, da bi slušali, ker nekje sem čital: pridigu oslu, kar se da, zmirom trobi svoj i, a.

Brežiški okraj.

b Podsreda. Umrl je blizu Kozja dne 18. t. m. tukajšnji nadučitelj Andrej Sket. N. v. m. p.!

b Podsreda. Nasprotuni našega slovenskega kat. izobraževalnega društva, to so naši za našo cerkev najbolj skrbeči liberalci, ki jih vodita vse sku-

paj Potočnik in Planinc, ti bi radi uničili naše društvo. Zasramujejo društvo, radi bi mu škodovali, kjer bi mogli. Nekaj udov so res odvrnili, a drugi se dobri drže. Fantje in dekleta, le pogum! Izneveril se nam je bil ob volitvah v deželnem zbor mladenič Planinc in prestol v nasprotni tabor. Tedaj so bili vsi naši liberalci po konci in samega veselja niso vedeli, kaj bi storili. Zdaj, pravili so, se je začela klerikalna stvar na slabše obračati, kmalu bomo požrli te klerikalce in kmalu ne bo nobenega več. Le počasi g. Potočnik in Planinc. Res, enkrat se našim liberalcem kaj malega posreči, in liberalizem začne dvigati svojo glavo kakor gad. Mi sicer obžalujemo mladeniča Planinca, a rajši vidimo, da gre, če noče biti z dušo in telesom popolnoma naš. — V „Narodnem Listu“ in v „Narodnem Dnevniku“ izliva nekdo svojo jezo na č. g. Vavpotiča in druge delavne može, ki se nočejo dati vpreči v liberalni voz. V zadnjem „Narodnem Listu“ laže znani dopisnik, da je hčerka nekega tukajšnjega klerikalca porodila v dvanajstih mesecih 3 nezakonske otroke, kar pa ni res. Na dan z imenom, nesramni lažnjivec! Sramota za dopisnika, celjskih listov in tudi za urednika, da napada v listu nežni spol brez vsakega vzroka! Drugikrat pa, kadar boš še kaj pisal, ako si gluhi, prej dobro poglej, ako si pa slep, pa s prsti potipaj, da ne boš vse narobe videl. — Radovedni smo, kedač bosta „Narodni List“ in „Narodni Dnevnik“ vse izbruhala. G. Vavpotiča pa javno povhalimo in prosimo Vsemogočnega, da ga ohrani še dolgo vrsto let zdravega in zadovoljnega! Le tako naprej, kričanje gavranov naj nas ne moti!

b Podsreda. Veliki vnemi g. Vavpotiča za čast božjo in lepoto hiše božje se imamo zahvaliti, da naša žarna cerkev od leta do leta napreduje v svoji lepoti. Tekom malo let je skoro popolnoma spremenila svoje notranje lice. Začne dni je dobila zopet nova, krasna okna. G. župnik naj se le nikakor ne ozira na izbruhne celjskih listov! Oni se bodo že sami naveličali pisarjenja! Na njihove napade pa bodoemo odgovorili v prihodnjem „Slovenskem Gospodarju“!

Tudi „Veritas“.

b Buče. Dne 14. t. m. ob pol 11. uri predpoldne je nastal velik ogenj v gospodarskem poslopu pos. Jožef Božičnik-a, po dom. Bah v Bučah s pritličnim stanovanjem. Zgorelo je popolnoma vse. Ta ogenj je povzročil dotičnemu veliko škodo. Imel je v poslopu raznovrstnega žita od lamskega leta in vse od letošnjega pridelka. Zgorelo mu je vsega žita skupaj okoli 250 mernikov. Uničilo mu je vse seno, slamo, šop, kakor tudi vse vozove in poljsko orodje. Najemnik v dotičnem pritličnem stanovanju je tudi zelo oškodovan. Kako je požar nastal, je neznano. Ker je v dotični bližini še gosp. posl. omenjenega pogorelca, in tudi popolnoma novo veliko poslopje bližnjega soseda g. A. Pauliča podobarja in slikarja, je bila zato velika nevarnost. Poslali smo torej našega vrlega kolesarja g. Franc Pauliča z uljuščno prošnjo po bližnjo požarno brambo v Kozje, ki pa ni prišla! Najtoplejšo zahvalo pa izrekamo kozjanskemu orožniškemu vođu gospodu Antonu Trstenjaku, ki je, dasiravno ni bila njegova dolžnost, osebno prav pridno pomagal ter navduševal sosedje, da so vozili vodo ter tako ugasili strašen ogenj brez kozjanskih fajerberkerjev.

b Rajhenburg. Na praznik Marijinega Vnebovzetja so slovesne obljuhe storili trije br. pri č. o. o. trapistih v Rajhenburgu, doma vse v ptujskem okraju; najstarejši fr. Ludvig, doslužen vojak, je nadzornik v čokoladarni.

Vestnik mladinske organizacije.

Mladeniški shod na Gomilskem. Še enkrat vabimo vse dobro misleče in dobro hoteče mlađeniče na mlađeniški shod, ki se vrši v nedeljo 22. avgusta na Gomilskem. Zborovanje se bo vršilo pod Volkovim kozolcem. Na sprednu so razni govorji mlađeničev in t. d. Mlađeniči, pridevitev, da se spoznamo, zbljžamo, ter navdušimo za naše visoke ideje.

St. Jurij ob juž. želez. Mlađeniški shod se vrši v nedeljo dne 29. avgusta, ob lepem vremenu na prostem, ob slabem vremenu v gornji dvorani katoliškega doma „Gostilna Baje“.

Iz drugih slovenskih dežel.

† Iz Dunaja. Ljubi „Slov. Gospodar!“ Kaj si neki misliš o nas, ko že tako dolgo nisi nič slišal o Dunajčinah? Le nič se ne razburjaj, dragi naš bôdritelj, mi sicer delujemo, ampak javnosti ne poročamo svojih del. Po leti je res društveno življenje skoro malenkostno, ker se ljudje razidejo po letoviščih, ampak v jeseni, ko se zopet združijo moči, je zanimanje za slovensko stvar tem večje. Priznati ti moram pa s tužnim srcem, da bi naša društva podvojeno in še številnejše lahko nastopala, ko bi ravno naši Slovenci ne bili tako mrzli, večkrat strankarski. Mnogi se pa celo cdtujujo slovenski stvari, ko mislimo, da Slovenc ne nikdar inteligenčni in se ne more gibati v boljših krogih. Sicer je žalosten slučaj, a resničen. Ampak, da se taki ljudje zelo motijo, to je gotovo. Večkrat se da opaziti v našem društvu celo delavstvo, ki se mu mora priznati, da je organizirano, intelligentno. Ako pogledamo v naš knjižniški zapisnik, vidimo, kolikš sto knjig se tu vsako leto izposodi. Žalostno je tudi strankarstvo; mnogo Slovencev je

že obiskalo mogoče enkrat, dvakrat naše društvo, a jim kakšen malenkost ni prijala, pa so zapustili društvo. To mislim, da vsak človek zna, da se na posameznike ne more ozirati in da se vsem ljudem ne more nikdar vstreči; vendar, če bi vsak nekoliko potrel, ali mogoče dalje časa opazoval društveno življenje, gotovo bi se mu priljubilo in ostal bi zvest veri in narodu, kar se pa izven društva zelo lahko izgubi. Vem iz lastne izkušnje, da sem se čutila zelo nezadovoljno prvokrat v društvu, a se mi je sčasoma takoj priljubilo, da moram sedaj ob vsaki priliki pogledati v društveno sobo. Z jesenjo dobimo tudi zelo primeren prostor, kjer se bomo lahko zbirali še v večjem številu vsako nedeljo in se navduševali za to, kar nam je slovenska mati položila ob odhodnici v tujino na srce. — Naj še ti omenim, predragi „Slov. Gospodar“, kaj smo mi, dunajski „Stražani“, sklenili. Svoj čas so omenili odborniki „Straže“, kako neizreceno bi na Dunaju potrebovali „Naš Dom“. Začeli smo darovati po kronicah, po deseticah, in v kratkem času nekaj čez eno leto imamo že okoli 13.000 K; sprva se je seveda marsikdo dvomljivo vprašal, ali bo kaj iz tega, dandanes pa že res lahko s ponosom glejamo na to število in upamo za trdno, da bo res kedaj še „Naš Dom“ dičil cesarski Dunaj! — Tako sem ti sedaj nekaj popisala razmere dunajskega Slovenstva; ako nisem preveč dolgočasna tebi in g. uredniku, se bom še včasih oglasila, da ne pozabite čisto na nas. (Le oglaste se! Opomba urednika.) K sklepnu še te prosim, predragi moj fantek, da povsod, kamor poromaš, poveš na Dunaj odhajajočim Slovencem, naj ne zabijo obiskati slovenske službe božje in pa slov. kat. izobraževalnega društva „Straže“. Cvetana.

Najnovejše novice.

Imenovanje. Preč. g. kanonik dr. Matek je imenovan ravnateljem mariborske bogoslovnice, podravnateljem pa čast. gosp. dr. Josip Somrek. — Za korogra vikarja pri mariborski stolnici je imenovan č. g. Anton Tkavec, kaplan v Ljutomeru.

Hoče. V nedeljo, dne 22. avgusta ob 8. uri dopoldne ima g. poslane Pišek shod v Hočah v gostilni g. Rojka. Pridite mnogoštevilno.

Sv. Antonij v Slov. gor. Dne 29. avgusta ima tukaj g. drž. in dež. poslane Roškar shod.

V pomožni sklad

za poškodovance po toči v ormoškem, ptujskem in sosednjih okrajih so darovali sledi p. n. gg.:

Zadnji izkaz	K	311·10
Anton Turnšek, trgovec v Rečici	.. . . . .	5—
Josip Svetič, župnik v Tinjanu pri Trstu	.. . . . .	5—
Franc Heber, župnik v Spodnji Polškavi	.. . . . .	40—
Župnik Frid. Horvat, dar št. lovrenških župljanov	.. . . . .	78·55
Fekan Franc Salamon, dar rogaških župljanov	.. . . . .	34—
Franc Petek na Ljubnem v Sav. dolini	.. . . . .	20—
Anton Kolar, župnik v Št. Ilju pri Velenju	.. . . . .	10—
Neimenovan na Paki	.. . . . .	10—
Župni urad pri Kapeli po žup. M. Meško	.. . . . .	60—
Slov. kmečka zveza pri Sv. Jurju ob juž. železnici	.. . . . .	50—
Janez Goričan, kaplan pri Sv. Lenartu v Slov. gor.	.. . . . .	10—
Tomaž Mraz, nadžupnik v pok. v konventu mil. bratov v Gradeu	.. . . . .	100—
Župnik Alojz Kokelj, zbirkov Vurberžanov	.. . . . .	25—
Anton Meško, dež. poslanec, svoj dar 5 in dar obč. Lahonci 15, skupno	.. . . . .	20—
Ivan Zwölf v Postojni	.. . . . .	3—
Josip Čede, župnik dar studeniških župljanov	.. . . . .	30—
Josip Meško, župnik v Sv. Miklavžu pri Ormožu	.. . . . .	20—
Župnik Jožef Weixl, dar križevskih župljanov	.. . . . .	54·40
Župnik Alojz Gričnik, dar župljanov v Mariji Reki	.. . . . .	7—
Posojilnica v Vitanju	.. . . . .	25—
Josip Farkaš, trgovec pri Sv. Jurju ob Ščavnici	.. . . . .	5—
Josip Krajnc, župnik v Zibiki	.. . . . .	17—
Fr. Šavški v Vidmu	.. . . . .	5—
Hranilnica in posojilnica v Artičah	.. . . . .	10—
Posojilnica v Sv. Lenartu v Slov. goricah	.. . . . .	100—
Ivan Hutter, c. k. profesor v Celovcu	.. . . . .	20—
Gregorij Presečnik, župnik na Frankolovem	.. . . . .	5—
Fr. Močnik, kaplan v Sv. Tomažu pri Ormožu	.. . . . .	5—
Maria Urbas, posestnica v Sv. Lovrencu na Dr. p.	.. . . . .	10—
skupaj	K	1095·05

in Prva jugoslov. tovarna za kavine surogate 139 kg kavinih primesi.

Vsem darovalcem se v imenu ponesrečencev zahvaljuje in novim prav

Pojasnila o inseratih daje

upravnštvo samo tistim, ki priložijo vprašanju znamko za 10 vinarjev.

Loterijske številke.

Dne 14. avgusta 1909.

Linc 10 41 31 38 68
Trst 31 84 63 73 86

Ignacij Jagodič, ključavnica pri Sv. Petru na Medvedovem selu napravlja streljede. 645

Učenec poštenih katoličkih starjev se sprejme v trgovini Ivana Trauna na Ptujski gori. 603

Lepo posestvo z gostilno vred, 4 velike sobe, 2 kleti, velika kuhinja, veliko novo gospodarsko poslopje, veliki hlevi za 30 glav živine, okoli 10 oralov zemljišča, gozd, vse v lepem stanu, pri veliki cesti, farni cerkev, blizu mesta Ptuj, se proda radi starosti in družinskih razmer. Izve se pri Jožefu Kunst, gostilničar na Gor. Hajdinu pri Ptuju. 617

Gostilna in posestvo eno uro od Maribora na okrajinu cesti, se tako proda. Posestvo obstoji iz gostilne, trafi, gospodarskega poslopja, travnika s sadonskim vratom, brajd in njiv. Izve se pri upravnštvo tega lista. 628

Lep vinograd pri Sv. Petru niže Maribora, v Trčovi, proda z letnjo trgovino vred dr. Lav. Gregorec, kanonik v Novi cerkvi, p. Vojnik pri Celju. 622

Poštena deklica, ki je že prosta šole, z dobrimi spričevali, ubogih starjev, ali brez starjev, pogumna in prijazna z ljudmi, če mogče zmožna slovenskega in nekolikaj nemškega jekika, ki bi imela velejše do gostilne in posestva in bi moral biti za domačo hišno delo in za natakarico, se sprejme za svojo. Gospodar in gospodinja sta že priletala in brez družine. Poizve se v gostilni "Pri Slovencu", Zgor. Hajdin, p. Ptuj. 618

Kuharica pridna in poštena išče se v slovensko župnišče brez ekonomije blizu Dunaja. Ponudbe: Pfarramt St. Egyden, Südbahn Nied. Oesterr. 646

Hlapca pridnega, zvestega k težkim konjem sprejme proti dobremu plažilu Janez Löschning, trgovec v Šmarji pri Jelšah. 647

V najlepšem kraju trga Šoštanj se proda lepa, vili podobna, pred 3 leti zidan hiša z dvema sobama in 2 kuhinjama v pritličju in tremi sobami v podstropju. Poleg hiše je novo gospodarsko poslopje s kozolcem iz 39 a 41 m² rodotvornih njiv. Cena 10.800 K. Več pove upravnštvo lista. 645

Posestvo, primerno za rokodelce, posebno za kovača, poldrugo uro od Ptuja na okrajinu cesti, se po ceni proda. Več pove Marija Žižek v Podlehniku pri Ptuju. 652

Dobra mala trgovina se ugodno odda. Potreben kapital 3.4000 K. Natančno poroči Alojz Pinter v Slov. Bistrici. 654

Mlad par išče v najem manjšo gostilno, prevzame tudi na račun veče iz jamčevino, v mestu ali na deželi. Ponudbe na naslov Slovenka M. Š. Samobor. 650

Eno posestvo, pol ure od Maribora, ob veliki cesti, meri tri orale njiv, travnikov in vinograda. Poslopje je zidalo in pripravno za vsako trgovino. Studenec pri hiši. Cena 6.300 K 2000 K ostane vknjiženih. Kupci se naj oglaša pri gospodru Matiju Emeršič v Dogošah št. 24, pri Mariboru. 659

Krasno posestvo je na prodaj pri Kapeli blizu cerkve. Zraven je lep les, krasen sadonsnik in jako lepe gorice. Kdo želi kupiti, naj se oglaša pri gosp. Josipu Čiricu, organizatu pri Kapeli pošta Radinci. 640

Dva učenca s primerno šolsko naobrazbo sprejmeta se v trgovino knjig in papirja Aat. Umek v Brežicah. 638

4 posestva, 3 velika in eno malo, 1 v Novi vasi v Radvani pri Mariboru, se vsa pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri Karolu Leutschacher, Novavas št. 18, p. Maribor. 642

Gostilna blizu Maribora, 4 sobe, kuhinja s štedilnikom, ledenička, zidan hlev za govejo živino in svinje, 2 sadonsnika, 2 travnika in gozd, se pod zelo ugodnimi pogoji proda. Vpraša se v Novi vasi št. 18, p. Maribor, pri Karolu Leutschacher. 643

Na posestvo grofice Brandis, Sv. Peter niže Maribora, Celestrina, se sprejme pod debrimi pogoji en majar s 3-4 delavskimi močmi. Vstop do 11. novembra. 642

Novozidana 2 nadstropna najemska hiša, 8 let prosta davka, vse novo opremljeno, v hod v stanovanja separaten, lepo dvorišče z malim vrtom se proda v Mariboru pod jako lahkim plačilnim pogoji. Vpraša se v upravnštvo tega lista. 666

Lepo posestvo obstoječe iz gospodarskega in stanovanjskega poslopja (okoli 2 oralov zemljišča) v Radvani pri Mariboru se proda. Cena 6000 K. Za izplačati je 2000 K. Vpraša se pri g. Matiju Potočniku, posestniku v Radvani št. 24. 655

Kupci posestev pozor! Proda se tako dobičkanosno in velerasko posestvo v bližu 2 oralov zemljišča, obstoječe iz krasnega novega vinograda, 15 oralov njiv, travnikov, sadovnjaka in gozda. K posestvu spada dvojno zidano hišno poslopje, zidan goveji in svinjski hlevi in kleti vse obokano. Posestvo leži v enem kosu v lepi ravnični tik državne ceste na jeku prijaznem kraju severne mariborske okolice in je vse posejano in posajeno. Cena v vsemi premičinami (t. j. pridelkom, gospodarskim orodjem in živino) je 20.000 K. Plačilne pogoje si lahko kupec sam uredi po svojih potrebah. Več pove Josip, Sernek, km. sin v Gradiški, pošta: Pesnica, kjer tudi kupe na Pesniškem kolodvoru pričaka, ako se mu prihod in znak pravočasno znanzi. 657

Črevljarski pomočnik se takoj sprejme pri Karolu Menhart v Kamnici pri Mariboru. 649

Jakob Kotnik, pek v Tegethofovi cesti v Mariboru sprejme dva učenca iz dobre hiše, katera sta ljudsko šolo dovršila. 655

Pridna deklica, katera zna prav lepo z roko in tudi na stroj šivati, se želi popolnoma izučiti kje v mestu pri kaki šivilji, katera zna tudi slovenski govoriti. Naslov se izve v upravnštvo tega lista. 670

Enonadstropna hiša s 5 sobami, 1 kuhinjo, se lahko porabi za trgovino, primerna tudi za upokojenega duhovnika, se po ceni proda pri Gor. Sv. Kunigundi. Vpraša se pri šolskem vodstvu pri Gor. Sv. Kunigoti. 661

Ma prodaj so cele trgovske štele, za vsako porabo, kakor tudi vse trgovska oprava. Vpraša naj se pri Francu Fišer pri Sv. Benediktu v Slov. gor. 659

Trgovski pomočnik, boljša moč se sprejme takoj v trgovino mešane stroke L. Kuhič, Ormež. 671

Pridna, poštena kuharica želi storiti v službo v kako župnišče. Naslov v upravnštvo Sl. Gosp. 651

Sodarski učenec se sprejme. Hambeck, Gradeč, Zeilergasse 32. 675

Krojačkega pomočnika sprejme Jakob Čaplo, krojač v Libelitah (Leifling) Korško. 676

Mizarški učenec se sprejme pri Fried. Dörflinger Kaserngasse 12, Maribor. 677

Posestvo v Leitersbergu, 1 uro od Maribora 3 in pol oral, gorice, sadonsnik, njiva, novo poslopje. Stane 4600 K. Oglasiti se je pri g. Matiju Emeršič, Dogoše 24, p. Maribor. 672

Ženitna ponudba. Mlad gospod v stalni službi, se želi seznaniti z imovito gospodično iz dežele, da postane samostojen. Mora biti tudi dobra gospodinja. Ponudbe naj se pošlejo s fotografijo na uredništvo Slov. Gosp. pod „Srečna prihodnost“. Tajnost zajamčena. 673

Vna viničarna, pridna in poštena, vsa s 3 do 5 ljudmi se sprejmeta. Viničarje so dobre in so lepa stanovanja. Oglasiti se je pri Juriju Fregli v Framu pri Mariboru. 664

Lepo posestvo, blizu farne cerkve v Teharjih, proda se z vsem orodjem, kakor prešo, sodi, velikimi kadmi, motikami in še več drugimi rečimi. Zemljišče (hosta, travnik, vinograd) meri 18 oralov. Rečita se lahko dve kravi. Sadonsnik je velik. Cena vsega skupaj je 6000 K. Vknjiženih je 3200 K. Naslov: Valentin Stojan, kolar v Slancih pri Teharjih. 668

Dober kozolec se proda po nizki ceni. Naslov: Valentin Stojan v Slancih pri Teharjih. 669

Dva učenca, karera bi imela velejše do podebarske ali kamnoklesarske obrti, sprejme takoj pod zelo ugodnimi pogoji Jakob Golobič, podobar v Ljutomeru. 478

ZAHVALA.
Povedom bridek izgube načega iskreno ljubljenega očeta ozir. starega očeta, gosoda

Goršek Martina
bivšega posestnika v Drešnjivici si usojavo izrekati gg. duhovnikom, sorodnikom, prijateljem in znanjem za njih osebno ali pisemo izraženo nam sožalje in tako mnogobrojno udeležbo in spremstvo pri pogrebu, našiskrenejo zahvalo.

Drešnjivas, dne 12. avg. 1909.
Žaljuča rodbina Goršek.

Proda se posestvo blizu Slov. Bistrice, ki meri 20 oralov, vse skupaj doma, gozd, travniki, sadosnik, njive in lepe brajde okoli hiše. Naslov: poste restante A. B. št. 20, Slov. Bistrica. 667

Male posestvo obstoječe z vinogradom, njiv in vrtu. Gospodarsko poslopje obsegajoče hišo s kuhinjo, 2 hleva, 1 klet. Vsa priprava kot vinska posoda in vse drugo se proda vsled starosti za prav nizko ceno. Vina se prideva čez 50 veder. Več pove lastnik sam. Jožef Roštohar, Krajanbrd, pošta Blanca pri Sevnici. 668

Trgovski pomočnik, mlad, krepek, s šolsko izobrazbo, več slovenskega in nemškega jekika, špecijske in manufakturne stroke, sedaj v večji trgovini na deželi, želi službo premeniti v mesto. Ponudbe pod naslovom „Poštenost 100“ na Rečici ob Paki, poste restante. 660

F. Prull mestna lekarna pri c. kr. orlu
Maribor, Glavni trg št. 15 poleg mestne hiše.
Kapljice za svinje
za rdečne bolezni.

Je izvrstno in poskušeno zdravilo za rdečne bolezni. Gotovo pomaga, že bošani svinji se lahko daje 3krat na dan ena mala žlica. Cena 1 steklenice 1 K. Najboljša zdravila za domače živali ima in vsak dan po poštnem povzetju pošilja

Mestna lekarna F. Prull-jeva poleg mestne hiše.

Blagorodni gospod B. Prull, lekarnar, Maribor, Glavni trg št. 15.

Vam pišem zopet po zdravilo, zoper svinje rudečo bolez, zdaj mi pošljite 4 steklenice tistih kapljic tote kar ste mi poslali sem že odal, vam torej pošljite mi hitro. Vas lepo pozdravim M. W. Goerzenberg. Pošlite 5 steklenic!

Kapljice za svinje za rudečico, izvrstno pomagajo. — Dokl Elisabeth, Maribor.

Razpis.

Mesto občinskega redarja v Spod. Poljskavi je do 1. septembra t. l. nadomestiti.

Dohodki: Mesečna plača 60 K, obleka in prosto stanovanje.

Prosiljati, nemškega in slovenskega jekika v govoru in pisavi veči, naj pošljejo svoje prošnje do 20. avgusta t. l. na podpisano predstojništvo.

Obč. predstojništvo Spod. Poljskava, 29. julija 1909.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. februarja 1909 na novo otvorjena manufakturna trgovina 116

Franc Souvan, sin
v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu 22
v LJUBLJANI.

Lampijoni, papirnatni krožniki, konfeti, serpentine, servijete, razglednice in karte za šaljivo pošto se dobivajo najcenejše in v največji izberi pri

Goričar & Leskovšek

trgovina s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem na debelo in drobno v Celju, Graška cesta 7.

Ana Majciger, vdova po profesoru Žnidarič, naznani tužnim srcem v lastnem in v imenu svojih otrok: med. dr. Janeza Majcigera, Ane Mihurko roj. Majciger, dr. Alojzija Žnidarič, c. kr. notarja, Marije Schneider roj. Žnidarič, vdove c. in kr. polkovnega zdravnika in v imenu svojega zeta Evgena Mihurka, računskega revidenta pri c. kr. namestniji, kakor tudi v imenu vseh vnučkov in drugih sorodnikov žalostno vest, da je njen nepozabljiv, iskrenoljubljen soprog oziroma oče, last in dedec, gospod

Janez Majciger

šolski svetnik, c. kr. gimnazialski profesor v pokoju, edikovan z zlatim zaslужnim križcem s krono, imejitelj kraljice za 40letno zvestvo služovanje v spominske svetinje vladanja Njegovega veličanstva cesarja Franca Jožefa I.

v pondeljek dne 16. avgusta 1909 ob 6. uri zvečer po dolgi in potrežljivo prenašani bolezni ter previden s sv. zakramenti za umirajoče v 80. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Truplo predragega pokojnika bo v sredo dne 18. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Gospejne ulice št. 13, slovesno bogoslovljeno in potem na mestnem pokopališču v družinskem grobišču pokopano.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v četrtek dne 19. t. m. ob 10. uri dopoldne v stolni in mestno-župnijski cerkvi.

V Mariboru, dne 16. avgusta 1909.

Za tisoč sožalje prosimo. — Venci se v smislu pokojnika hvaležno odklanjajo.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru

priporoča
te-le tvrdke:

M. E. ŠEPEC

Grajski trg 2 MARIBOR

Burgplatz 2

priporoča svojo popolnoma novo in veliko zalogu modnega volnenega in
perilnega blaga za ženske obleke, vsakovrstno suknje (štofe) za moške obleke,
srajce, ovratnike, kravate, nogavice, dežnike, obrisače, mizne prte, odeje,
preproge, zastore, razni evilih, perje za blazine itd.. vse po najnižji ceni.

Pohištvo!

v veliki zalogi, kakor
tudi matraces, divani,
streže postelje ter
ogledala po najnižji ceni.

Franc Pičteršek, Maribor
Koroška cesta št. 10.

Narodna gostilna

Pri pošti

Maribor, Tegetthoffova cesta 45

priporoča vedno svežo prvo,
izvrstno domača vino ter
mrzle in tople jedi.

Mar. Meden.

1000 Kron!

ne dobite, ampak precej denarja si prihranite,
ako kupujete vse za Vašo potrebo, kakor vsa-
kovrstno blago za žensko in moško obleko,
najlepše svilnate robce, perilo, preproge, rjuhe,
platno belo in barvane in mnogo drugih raz-
ličnih stvari v največji in najcenejši trgovini

JOŽEFA ULAGA V MARIBORU,

Tegetthoffova cesta št. 21.

Največja zalogal 364 Največja zalogal!

Nova trgovina!

MARIBOR, Glavni trg št. 19.

Naznanjam uljudno, da otvorim dne 31. julija t. l. na glavnem trgu št. 19

„pri angelju“ popolnoma novo trgovino
z rednim in manufakturnim blagom, platnom, suknom in perilom ter z raznovrstnimi plete-
ninami in kroščkimi potrebščinami. — Z odličnim spoštovanjem

J. N. Šoštarič.

Tovarna za glinske izdelke

v Račju

zdeluje s parnimi stroji in najboljšo, vedrnat prenute
gline primavajo najboljše izdelke, kakor: patentovane
zarezno in vsakovrstno drugo strešno opoko, opoko na
zid, za oboke, dimnik, rekontra-opoko, pliče za
tlak, londene cevi itd. po najnižji ceni.

Zalogal tudi v Mariboru, Cesarčka cesta, pri kamnariju A. Glaser.

V slov. bistriškem okraju

se vsaki vabi k nakupovanju vsakovrstnih reči v trgovino

Alojz Pinter-ja

pri farni cerkvi v Slov. Bistrici.

On Vam ponudi mnogovrstno dobro blago po zanesljivo niski ceni.
V zalogi ima tudi novo že prepričano najmočnejše redilno sredstvo
za svinje „Luculus“. — Barteljovo kljuno apno, Tomáševa žlindra,
vsake vrste železo, orodje, posodo, barvo, steklo, olje itd. — Ku-
puje pšenico, rž, oves, suhe gobe, vinski kamen, maslo, jajce itd.

Edina narodna steklarska trgovina

FRAN STRUPI, Celje,

priporoča svojo bogato zalogo stekla, porcelana, kame-
nine, vsakovrstnih štip, svetilk, ogledal in okvirov za
podobe. Prevzetje vseh steklarskih del pri cerkvah in
privatnih stavbah.

Najnižje cene — Najsolidnejša postrežba.

Na debelo — Na drobno.

Smrt

doleti vsakega, ampak sreča
samo tistega, kateri naroči
sedaj belo platno v vele-
trgovski hiši

R. Stermecki, Celje,
Štajersko.

Štajersko platno m po 36 v.
Slovenko platno m po 40 v.
Savinsko platno m po 44 v.
Vojaško platno m po 46 v.
Domestik platno mehko m
po 43 v. Gorsko platno de-
belo m po 60 v. Istrija tka-
nina, mehka m po 54 v. Ho-
landska tkanina, mehka m
po 60 v. — Vzoreci zastonj
in pošiljatve črez 20 K franko.

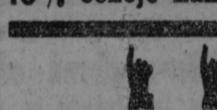
Slavnemu slovenskemu p. n. občinstvu
uljudno naznanjam, da sem
otvoril v Mariboru, Šolska ulica

štev. 2 nasproti kavarne Central'
moderno urejeno brivnico.
Isto priporočam vsem zavednim
Slovenec ob čisti in točni pos-
trežbi v blagotroni obisk.

Odličnim spoštovanjem
IVAN BERGLES,
brivec.

Samo pri
Druškoviču,
Slovenjgradec.

Ostanki in letno blago, vse
10%, ceneje kakor poprej.

Svoji k svojim!

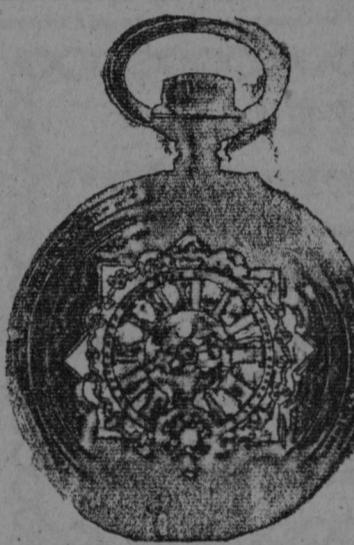
Nova trgovina

Fr. Bureš,

urar, ečalar in zlator
v Mariboru
Tegetthoffova cesta 33,

priporoča slavnemu
občinstvu svojo bo-
gato zalogo raznovr-
stnih zlatih, srebrnih
in niklastih ur, ečal,
dalnogledov, razno-
vrstne zlatnine in sre-
brnine po najnižjih cen-
nah. Garančija več let.

Vsi popravki se tečno in
hitro izvršijo.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani Stritarjeve ulice 2

spremena vlogo na knjižice in na te-
koti računa ter je obrestuje po čistih 4 1/2%
Kupuje im predaja srečka in vse vrste vrednostnih papir-
jev po dnevnom kurzu.

Delnitska glavnica K 3.000.000. — Rezervni fond K 300.000.

Podružnice
Spljet, Celovec
in Trst

SLAVIJA

je največja slovanska zavarovalnica,
proti požaru in življenju.

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu

sprejema hranište vsega delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po čisti obresti ter pripisuje obresti vsa-
kega pol leta h kapitalu. Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odtegne vlagateljem. Za varnost vlog jamčijo okraji :
Borutigrad, Sevnica, Šmarje, Šoštanj in Vrancje in rezervna zaklada, katera znašata vse nad 280.000 K. Zato razdeli znatne svote
v občekoristne in dobrodelne namene za gori navedene okraje. Dosedaj je dovolila za daješča ustavne 30.000 K., za vodovodne na-
prave 10.000 K., za napravo potov 1500 K., različnim očnim zavodom in za ustanovitev slovenske obrte strokovne šole 2.400 K., za
podpora različnim počasnim hrambam in v kazetniško gospodarske namene nad 2.000 K., skupno tedaj nad 45.000 K.

Slovenci, poslužite se
južnoštajerske hranilnice pri nalačanju svojega denarja ali kadar nalačate denar za mladoletne ali
varovance in zahtevate pri južnoštajersko hranilnico.

Za brezplačno dopolniljatev denarja se položnice c. kr. poštobranilničnega računa št. 18.818 vsekemu na razpolago.

Premog in drva
prodaja, ter stavi tudi na dom
trgovina z mešanim blagom, premogom in drvami

A. Vertnik, Maribor, Koroška cesta.

Stampilje

iz kavčuka se dobijo v tiskarni
sv. Cirila v Mariboru.

IVAN RAVNIKAR,
trgovina s špec. blagom,
barvami in dež. pridelki.
Celje, Graška cesta.

Kemična pralnica oblek

H. Volk, Šoštanj

se priporoča za pranje in
barvanje raznih oblek, kožuhovin,
rokavce itd. Lišpa od
obleka ni treba odstraniti. Edini
slovenski zavod te vrste.

Nabiralnica v Mariboru pri J.
Vežjak, krojač, Šolska ulica 4.

Kilne pase

z ali brez peresa tudi za najhujše kile, trebušne obvezne,
suspenzorije, podloge za noge, bergle, pokončne držače,
ravne varstvene stroje za telesne poškodbe, po zdravniškem
predpisu i. t. d. izdeluje po jako nizki ceni, staroznana tvrdka FRANC

Podgoršek, bandažist in rokavičar Maribor, Grajska ulica 7.

Zalogal vsakovrstnih v to stroko spadajočih zdravilnih in drugih potrebščin,

ter rokavce v veliki izbirah.

Prva berovska tovarna orožja
Peter Wernig

družba z omejeno zavero v Borovljah (Koroško).

„CROATIA“
edina hrvaška zavarovalnica,
osnovana od občine svobod-
neg in kr. glav. mesta Zagreba

Olje
za razne stroje prodaja tiskarne sv. Cirila v Mariboru

100 kg po 25 K.

CROATIA, osnovana na temelju vključnosti, sprejema v zavarovanje
proti požaru in vpečelitvi po bliški nepremični vsake vrste: hišo,
gospodarska poslopja, tvornice, mline itd. ter premičnine, koker:
hišno opravo, gospodarsko orodje, opremo, stroje, blago, žito, blago
v trgovinah itd. po jake ugodnih pogojih in nizkih cenah.

Vsa pojasnila daje: Podružnica „CROATIA“ v Trstu, Gornje št. 1.

Mnogovrstne razglednice

priporoča trgovina
tiškarne sv. Cirila
v Mariboru.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno. — Nizke cene : tečna postrežba.

Na debelo . na drobno

oo Spodnještajerska oo
ljudska posojilnica v Mariboru

uljudno naznanja,
da se preseli s 15. avgustom
oo v Stolno ulico št. 6 oo
med stolno cerkvijo in glavnim trgom.

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju

Registrovana zadruga z neomejeno davčno

▀ lastni hiši: „Hotel pri belem volu“ (Terschek), Graška ulica 8, I nadstropje

HOTEL

„Pri belem volu“

priporoča

svojo veliko gostilno

* *

30 ceb za tujce po tako nizkih cenah

* *

fljakerijo v hiši

* *

Dobra in tečna postrežba.

obrestuje

hraniče vioge po $4\frac{1}{2}\%$, brus vsehga odbitka.
 Sprejema hranilne knjižice dragih zavodov kot vioge in
 jih obrestuje nepretrgoma. Sprejema vioge tudi na takot
 ratu in jih obrestuje od dne vložitve do dne vklage.

V svako varčevanja v malih zneskih daje vklakom
domače nabiralniku

na dom zetonj, če vložite prekum najmanj 4 K.

posojuje

na rezaljite po 5% do $5\frac{1}{2}\%$, ter na rezaljite
 vrednostnih papirjev in na osebni kredit po
 ugodnimi pogojih. Dolgoce pri dragih zavodih do
 oseb prevzame v svoje last proti posredni
 malenkostnih gotovih stroškov. Prekuje in hranilce
 vklajibe dela brezplačno, stranka plača le kolica.

Za vplačila po pošti se dajejo zastonj pošt. hranilnične poštnice.

Uradni dan: vsak torek in petek dopoldne.

ess Verdenja in prekuje z vklajbo vse tri izvenki pravilno vklajite od 1—12 let od 1—6 let približno.

Najboljše mlatilnice :

trgovina z
železnino : „MERKUR“, : P. Majdič, : Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto zastonj in franko.

za rabo na roko, gepelj in vodno
 moč, geplje, čistilnice (pajkle in
 trijerje) vseh vrst, sadne in groz-
 dne mline, slamoreznice, kaker
 vsakovrstne poljedelske stroje, za-
 jamčeno najboljšega izdelka, pri-
 poroča po najnižjih cenah ::

Naznanjam slav. občinstvu, pred. duhovščini,
 gg. organistom, pevskim društvom, da izdelujem
 vse vrste

harmonije

po najnovejšem

ameriškem sistemu,
 po najnižjih cenah. — Cenik franko in gratis.

Iv. KACNI

Prva slovenska izdelovalnica harmonij po
 ameriškem sistemu.

Otalež-Cerkno, (Primorsko).

Veliko denarja

si vsakdo prihrani, kdor kupi prisnano dobro
 in močno blage v pošteni trgovini ::

Franc Kartina naslednik

JANKO ARTMAN

v Šent Jurju ob južni železnici.

Velikanska zaloga najboljšega manufak-
 turnega, špecijskega in železniškega blaga
 po šudočito nizkih cenah, vedno sveže blago.

Pravilna mera in vaga

578

ZAHVALA.

Po bridi izgubi nepozabljjenega nam moža,
 oziroma očeta in starega očeta, strica, brata in
 tista gospoda

FRANCA ZELENIK,
 teleposesnika,

izrekamo tem potom za tolažilno sočutje vsem sorod-
 nikom in č. duhovščini, prijateljem in znancem, sl.
 občinstvu in pevcem zahvalo. Zahvaljujemo se srčno
 mnogoštevilnim udeležnikom slovesnega pogreba od
 blizu in daleč. Posebej še izrekamo zahvalo za na-
 groben govor č. g. župniku Tomažiču. Za vse izraze
 sočutja najprisrčnejšo zahvalo.

Levanjci, dne 15. avg. 1909.

Žaluoča rodbina Zelenik.

Vsakovrstne slamnike

priporoča gospodom trgovcem in slavnemu občinstvu
 Fran Cerar, tovarna slamnikov v Stobi, pošta
 Domžale pri Ljubljani. Cene nizke, postrežba točna,
 434 na zahtevo cenik poštine prost.

Svoji k svojim! Svoji k svojim!